

VAS
Elektroniskie
sakari

GADA PĀRSKATS 2017

APSTIPRINĀTS
ar VAS ES valdes sēdes
2018. gada 3.aprīļa lēmumu Nr.5
(protokols Nr.7/2018)

APSTIPRINĀTS
ar VAS ES kārtējās akcionāru sapulces
2018. gada 23.aprīļa lēmumu Nr.1
(protokols Nr.2)

VAS Elektroniskie sakari

GADA PĀRSKATS

par 2017. gadu

PERIODS: 01.01.2017. - 31.12.2017.

Rīga, 2018. gada 3.aprīlis

SATURS

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU.....	4
APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI	5
VADĪBAS ZIŅOJUMS	6
KOPSAVILKUMS	6
1. FUNKCIJAS UN NORMATĪVĀ BĀZE	6
2. SABIEDRĪBAS DARBĪBAS APRAKSTS 2017. GADĀ.....	7
3. SVARĪGĀKIE NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM	24
4. SABIEDRĪBAS TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA	25
5. FINANŠU ANALĪZE	27
PELŅAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS	32
BILANCE	33
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	35
PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	36
FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI.....	37

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Uzņēmuma nosaukums	Elektroniskie sakari
Juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 100%
Reģistrācijas numurs komercregistrā	40003021907
Reģistrācijas datums komercregistrā	14.10.2004.
NACE kods	61.9 (Citi telekomunikācijas pakalpojumi) 63.11 (Datu apstrāde, uzturēšana un ar to saistītās darbības) 71.20 (Tehniskā pārbaude un analīze) 72.1 (Pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšana dabas zinātnēs un inženierzinātnēs) 74.9 (Citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi)
Juridiskā / pasta adrese	Eksporta iela 5, Rīga, Latvija, LV-1010
Valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs Rinalds Muciņš
Atbildīgais darbinieks	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskā departamenta Juridiskās nodaļas vadītāja Olga Paipala
Valdes priekšsēdētājs	Jānis Bārda
Valdes locekļi	Vija Gēme Kaspars Paupe
Pārskata periods	2017. gada 1. janvāris - 2017. gada 31. decembris
Revidenti	Sandra Vilcāne LZRA sertifikāts Nr.30 SIA "Revidents un grāmatvedis", Reģistrācijas Nr. 40003402878 Zvērinātu revidentu komercsabiedrības licence Nr.30

APZĪMĒJUMI, SAĪSINĀJUMI

Dokumentā izmantoti šādi apzīmējumi un saīsinājumi:

Apzīmējums vai saīsinājums	Skaidrojums
ADCO	Administratīvās sadarbības grupa
ARNS	Gaisa kuģniecības radionavigācijas sistēma
BWA	Platjoslas bezvadu piekļuves sistēmas
IMT	Starptautiskie mobilie telesakari
CEPT	Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konference
CRM	Klientu attiecību pārvaldības sistēma
DVB-S	Ciparu video apraides satelīta sistēmu uztvērēji
ECC	Elektronisko sakaru komiteja
EK	Eiropas Komisija
EML	Elektromagnētiskais lauks
EMS	Elektromagnētiskā saderība
ES	Eiropas Savienība
ETSI	Eiropas Telesakaru standartu institūts
FM	Frekvenču modulācija
GSM	Globālā mobilo sakaru sistēma
ITU	Starptautiskā Telesakaru savienība
ITU BR IFIC	ITU Radiobiroja starptautiskais frekvenču informācijas apkārtraksts
LTE	Starptautisko mobilo telesakaru sistēma LTE
LTE TDD	Starptautisko mobilo telesakaru sistēma LTE ar laikdales duplesu
MFCN	Mobilās fiksētās sakaru sistēmas
MK	Ministru kabinets
NEDDIF	Ziemeļ - Austrumeiropas ciparu dividendes ieviešanas forums
NEPLP	Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
PMSE	Programmu gatavošanas un īpašo pasākumu ierīces (radiomikrofoni, auss monitori, pagaidu skaņas radiolīnijas)
PMR	Publisko mobilo radiosakaru radiostacija
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
RED	Radioiekārtu direktīva
RFID	Radiofrekvences identifikācija
RLAN	Bezvadu lokālais tīkls
RSC	Radiofrekvenču spektra komiteja
RSPG	Radiofrekvenču spektra politikas darba grupa
SM	Satiksmes ministrija
TCAM	Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības grupa
TV	Televīzija
UMTS	Universālā mobilo telesakaru sistēma
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS ES	VAS Elektroniskie sakari
WRC	Pasaules radiosakaru konference
WGFM PT22	Frekvenču spektra pārvaldes 22. darba grupa

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Kopsavilkums

Valsts akciju sabiedrība "Elektroniskie sakari" (turpmāk - VAS ES vai Sabiedrība) darbojas saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, Komerclikumu, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Ministru kabineta noteikumiem, VAS ES statūtiem, Eiropas Savienības regulām, direktīvām un lēmumiem, Starptautiskās Telesakaru savienības (turpmāk - ITU) konvenciju, konstitūciju un Radio noteikumiem, lēmumiem un rekomendācijām, Elektronisko sakaru komitejas (turpmāk - ECC) lēmumiem un rekomendācijām, Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (turpmāk - CEPT) lēmumiem un rekomendācijām un citiem normatīvajiem aktiem.

Pārskata gadā sekmīgi veikti VAS ES pamatuzdevumi – nodrošināta radiofrekvenču spektra un numerācijas pārvaldība, kā arī veikta radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšana un akceptēšana.

Pārskata periodā attīstīti un realizēti VAS ES sniegtie komercpakalpojumi t.sk. specializētas mācības par radiofrekvenču spektra pārvaldības jautājumiem, radiosignālu elektromagnētiskā lauka intensitātes mērījumi, spektra monitoringa kapacitātes noma, spektra monitoringa informācijas tehnoloģiskie risinājumi u.c.

2017.gadā sasniegti finanšu mērķi, būtiski uzlabojot uzņēmuma finanšu rādītājus:

- a) panākts nozīmīgs finansiālās darbības uzlabojums - pārskata gadā strādājot ar peļņu 450,6 tūkst. EUR (2017. gada kopējā tīrā peļņa ir EUR 450 616,00, ko veido pārskata gada tīrā peļņa EUR 77 252,00 un ieņēmumi no atliktā UIN saistībām atbilstoši izmaiņām likumdošanā EUR 373 364,00). Salīdzinājumam - 2016. gada peļņa 66,5 tūkst. EUR; 2015. gada peļņa 49,4 tūkst. EUR; 2014. gada peļņa 6,7 tūkst. EUR; 2013. gadā zaudējumi 127,0 tūkst. EUR;
- b) paaugstināti uzņēmuma rentabilitātes rādītāji visās pozīcijās (realizācijas rentabilitāte, pašu kapitāla atdeve, aktīvu atdeve).

Pārskata gadā sasniegti uzņēmuma nefinanšu mērķi (būtiski paaugstināts kopējais klientu apmierinātības līmenis (92,1%); atbilstoši plānam ļoti veiksmīgi noorganizēti 11 informatīvie semināri, sasniedzot augstu dalībnieku apmierinātības līmeni - 91,06%.

2017.gadā VAS ES kvalitātes pārvaldības sistēma ir auditēta un sertificēta kā ISO 9001:2015 standartiem atbilstoša.

Izstrādāta VAS ES vidēja termiņa darbības stratēģiju periodam no 2016.gada līdz 2019.gadam (apstiprināta 2017. gada 9. jūnija akcionāru sapulcē).

Ar detalizētu pārskata gada VAS ES nozīmīgāko notikumu atspoguļojumu un rezultātu analīzi var iepazīties turpmākajās vadības ziņojuma sadaļās.

1. Funkcijas un normatīvā bāze

VAS ES funkcijas pārskata gadā:

- pārvaldīt radiofrekvenču spektru un numerāciju, lai nodrošinātu to racionālu un efektīvu izmantošanu;
- uzturēt numerācijas datubāzi;
- sniegt elektromagnētiskās saderības un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumus;
- plānot radiofrekvenču spektra tehnisko izmantošanu un noteikt radiofrekvenču piešķirumu radioiekārtas darbībai;
- piešķirt radioiekārtai pazišanas (izsaukuma) signālu;

- Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos un konvencijās noteiktajā kārtībā koordinēt un reģistrēt radiofrekvenču piešķirumus;
- sadarboties ar citu valstu sakaru administrācijām un piedalīties sakaru nozares starptautisko institūciju un organizāciju darbā, lai veicinātu radiofrekvenču spektra un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumu efektīvu izmantošanu;
- veikt radiofrekvenču spektra radiomonitoringu un radioiekārtu parametru mērījumus;
- pārbaudīt pieteikumus par kaitīgiem radiotraucējumiem radio un televīzijas programmu uztveršanā un radiosakaru darbībā, noskaidrot šo traucējumu avotus un pieņemt lēmumu par traucējumu novēršanu;
- pieņemt lēmumu par normatīvajiem aktiem neatbilstoši lietotu radioiekārtu darbības pārtraukšanu;
- nodrošināt radioamatieru eksāmenus, izsniegt radioamatieru apliecības;
- nodrošināt radioiekārtu atbilstības novērtēšanu un uzturēt datus par Latvijas tirgū piedāvāto radioiekārtu atbilstību;
- akceptēt elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehniskos projektus.

VAS ES tiesības pārskata gadā:

- MK noteiktajā kārtībā pieprasīt un saņemt no elektronisko sakaru komersanta, valsts pārvaldes iestādes vai citām personām, kā arī valsts informācijas sistēmām VAS ES funkciju izpildei nepieciešamo informāciju;
- MK noteiktajā kārtībā piekļūt iekārtām, kuras rada vai var radīt kaitīgus radiotraucējumus, kā arī pieprasīt, lai tiek uzrādītas radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas, atbilstības apliecinājumi vai citi ar elektronisko sakaru izmantošanu saistītie dokumenti;
- pārtraukt tādu radioiekārtu vai jebkuru citu iekārtu lietošanu, kuras rada vai var radīt kaitīgus radiotraucējumus;
- apturēt neatbilstoši normatīvo aktu prasībām lietotas radioiekārtas darbību, veicot plombēšanu, apzīmogošanu vai atslēgšanu no elektroapgādes.

VAS ES, izpildot noteiktās funkcijas, patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus.

2. Sabiedrības darbības apraksts 2017. gadā

2.1. Radiofrekvenču spektra pārvaldība

Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana ir administratīvo un tehnisko pasākumu komplekss, kura īstenošanas mērķis ir nodrošināt frekvenču spektra pieejamību un radioiekārtu darbību bez savstarpējiem kaitīgiem traucējumiem. Minētais pasākumu komplekss ietver radiofrekvenču spektra plānošanu, uzraudzību un radioiekārtu atbilstības izvērtēšanu izplatīšanai un lietošanai. Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas galvenie uzdevumi ir nodrošināt piekļuvi frekvenču spektram, palielināt spektra izmantošanas efektivitāti, novērst sakaru traucējumus un neatļautu un nepareizu spektra izmantošanu.

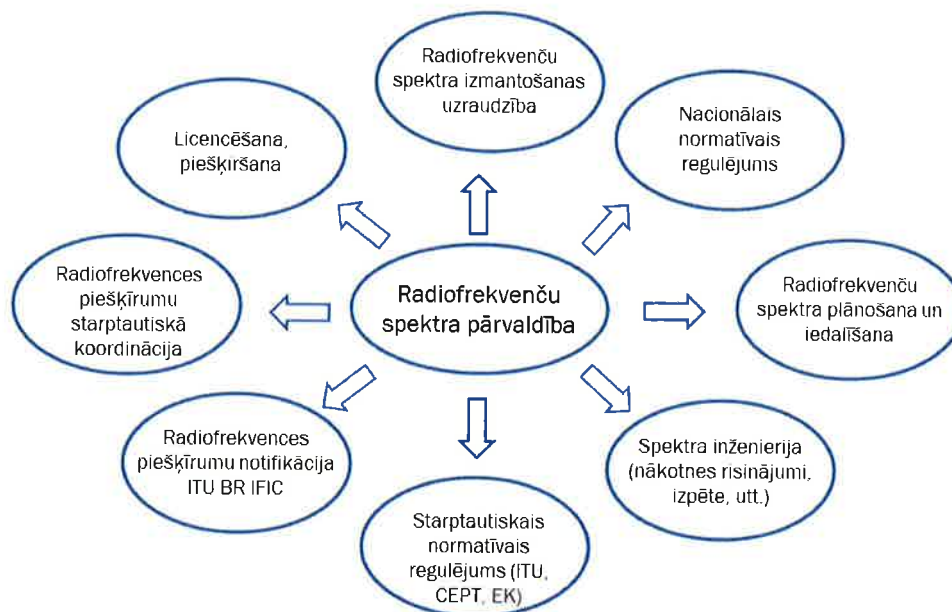
Uzdevumu īstenošana ietver:

- priekšlikumu izstrādi normatīvajiem aktiem (nacionālajiem un starptautiskajiem), kas veido reglamentējošo un juridisko pamatu radiofrekvenču spektra pārvaldībai;
- informācijas datu bāzu uzturēšanu, kas nodrošina spektra pārvaldības tehnisko pamatu;
- datu bāzu informācijas analīzi, kura atvieglo spektra pārvaldību, kā rezultātā iespējams pieņemt lēmumus par spektra iedalīšanu, radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļauju sagatavošanu, un izdošanu;

- radiofrekvenču spektra monitoringu, kontroli un tiesībaizsardzības (prevencijas) funkcijas, kas nodrošina radiofrekvenču spektra pārvaldības integritāti.

Vienkāršota radiofrekvenču spektra pārvaldības shēma (skat. 1.att.) attēlota Starptautiskās Telesakaru savienības (ITU) Radiosakaru Biroja Spektra Monitoringa rokasgrāmatā (2011. gada redakcija).

Radiofrekvenču spektra pārvaldības shēma

1. attēls

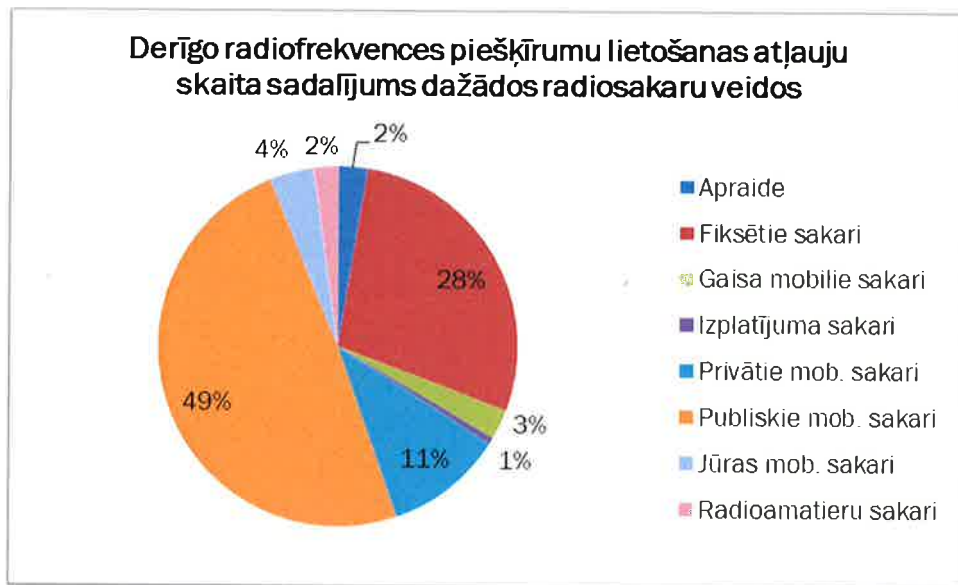
VAS ES nodrošina elektromagnētiskās saderības pakalpojumus civilajām un militārajām, kā arī valsts drošības struktūru radiosakaru sistēmām. VAS ES klienti ir valsts un pašvaldību iestādes, publisko un privāto elektronisko sakaru tīklu operatori, radio un televīzijas apraides organizācijas, bankas, kuģu un gaisa kuģu īpašnieki, radioamatieri, kā arī daudzi citi radiofrekvenču spektra lietotāji.

2.1.1. Radiofrekvenču spektra plānošana

Lietošanas atļaujas un frekvences piešķirumi

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību dažādu sakaru sistēmu radioiekārtu darbībai, radiofrekvenču spektra plānošanas speciālisti noteica radiofrekvences piešķirumus radioiekārtu darbībai un izsniedza radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas.

VAS ES izsniegto radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļauju sadalījums atbilstoši radiosakaru veidam pārskata perioda beigās parādīts 2.attēlā.

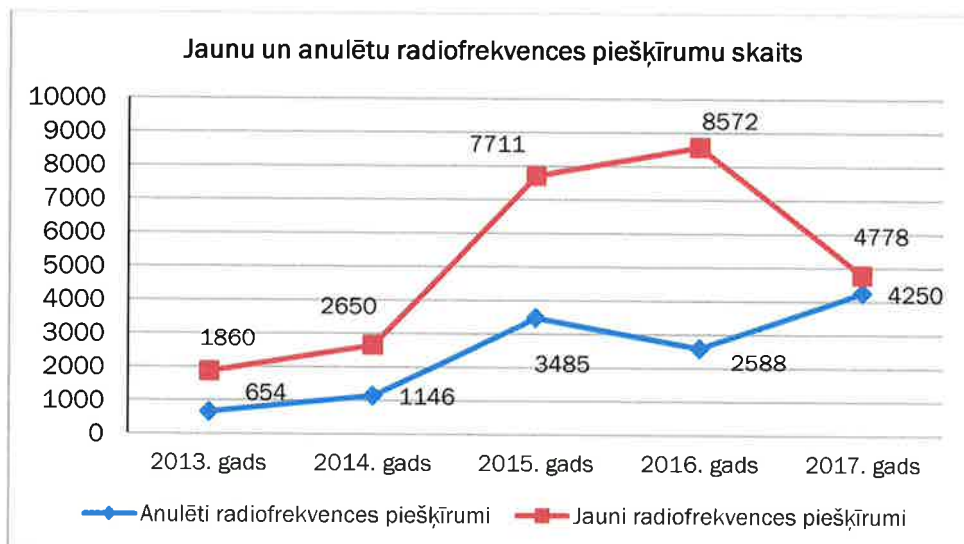
2. attēls

VAS ES pārskata gadā:

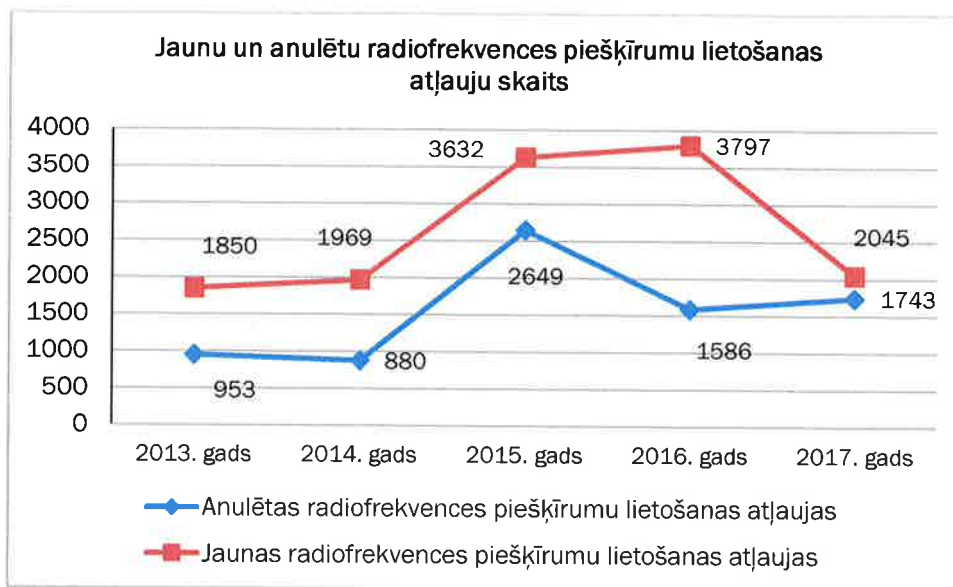
- noteica 4478 jaunus radiofrekvences piešķirumus un anulēja 4250 radiofrekvences piešķirumus (skat. 3. att.);
- izsniedza 2045 jaunas un anulēja 1743 radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļaujas (skat. 4. att.).

2015. un 2016. gadā bija novērojams ievērojams radiofrekvences piešķirumu un atļauju skaita kāpums, kas bija skaidrojams ar jaunu frekvenču resursu un tehnoloģiju apgūšanu publiskajiem mobilo sakaru tīkliem, sevišķi LTE tehnoloģijas sistēmām 800 MHz joslā. Vienlaicīgi publisko mobilo sakaru operatori attīstīja arī mikroviļņu radiosavienojumu atbalsta tīklus. Pārskata periodā jaunu mobilo tehnoloģiju ieviešana nav notikusi un izmantojamo radiofrekvenču resurss palicis līdzvērtīgs, klāt nākot tikai fiksēto radiolīniju savienojumiem, līdz ar to 2017. gadā skaitliski samazinājies jaunu radiofrekvences piešķirumu lietošanas atļauju skaits.

Vienlaikus jāatzīmē, ka kopējais radiofrekvences piešķirumu skaits, kuriem tika nodrošināta elektromagnētiskā saderība 2017. gadā salīdzinot ar 2016. gadu, nav būtiski mainījies.

3.attēls

4. attēls

Starptautiskā darbība

Starptautiskā darbība radiofrekvenču spektra pārvaldības procesā ir sevišķi svarīga, jo, piedaloties starptautisko normatīvo tiesību aktu un tehniskās dokumentācijas (lēmumu, ieteikumu, ziņojumu starpvalstu koordinācijas vienošanās līgumu, u.c.) izstrādāšanas procesā, tiek pārstāvētas Latvijas radiofrekvenču spektra lietotāju intereses.

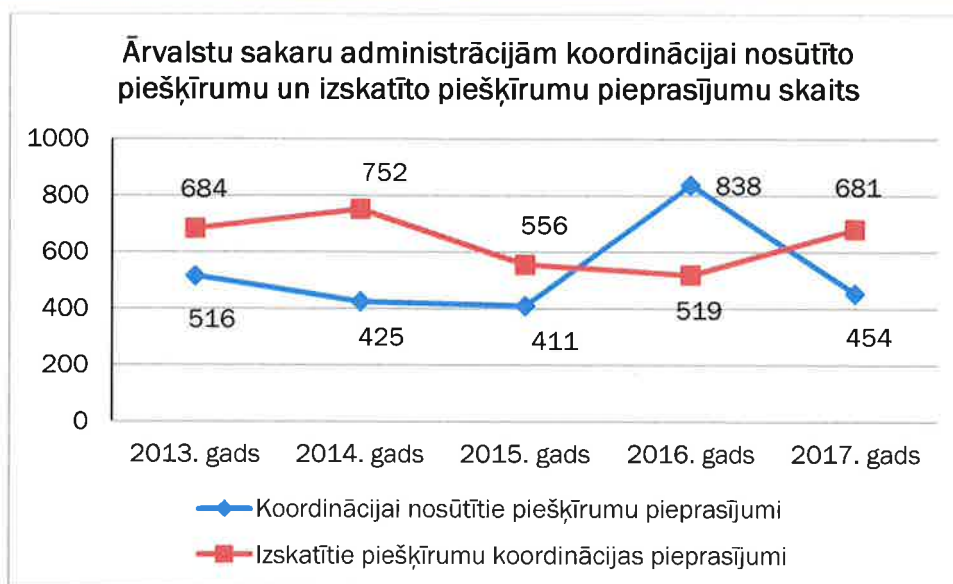
Pārskata periodā, plānojot radiofrekvenču spektru, VAS ES speciālisti, pārstāvot Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības intereses, piedalījās sakaru nozares starptautisko institūciju darbā. VAS ES speciālisti piedalījās:

- Starptautiskās Telesakaru Savienības (ITU);
- Eiropas Komisijas Radiofrekvenču spektra komitejas (RSC),
- Radiofrekvenču spektra politikas grupas (RSPG) darbā;
- Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences (CEPT) Elektronisko sakaru komitejas (ECC) plenārsēdēs un darba grupās;
- Ziemeļaustrumu Eiropas Digitālās dividendes ieviešanas foruma (NEDDIF) darbā.

Starptautiskajās darba grupās VAS ES speciālisti analizēja dokumentu projektus un sniedza viedokļus un priekšlikumus, kas atbilst Latvijas sabiedrības un tautsaimniecības interesēm, konsultējoties ar elektronisko sakaru nozares asociācijām un valsts pārvaldes institūcijām.

Frekvenču joslās, kurās netiek slēgti līgumi par joslu izmantošanu pierobežā, pārskata periodā veikta katra piešķiruma starptautiskā koordinācija, lai nodrošinātu radioiekārtu izmantošanu bez kaitīgiem traucējumiem no kaimiņvalsts frekvenču lietotāju puses, kā arī netraucētu kaimiņvalstu radioiekārtu darbībai.

Pārskata periodā VAS ES nosūtīja koordinācijas zonā esošo valstu sakaru administrācijām starptautiskajai koordinācijai 454 radiofrekvences piešķirumu pieprasījumus un izskatīja 681 ārvalstu sakaru administrāciju radiofrekvences piešķirumu koordinācijas pieprasījumus (skat. 5. att.). Nosūtīto piešķiruma skaita samazinājums salīdzinot ar 2016. gadu skaidrojams ar no klientiem saņemto frekvences piešķiruma lietošanas atļauju pieprasījuma izmaiņām.

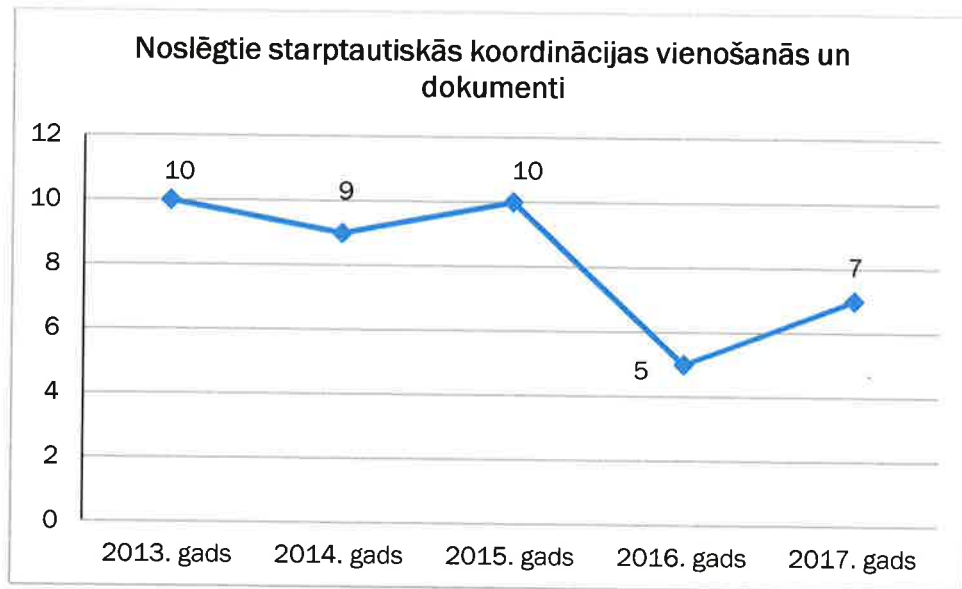
5.attēls

Lai uzlabotu Latvijas mobilo sakaru tīklu plānošanas un izvēšanas iespējas pierobežā, VAS ES izstrādāja un noslēdza vairākus starpvalstu frekvenču koordinācijas līgumus, kas nosaka frekvenču spektra lietošanas tehniskos parametrus un noteikumus, nodrošinot frekvenču piešķirumu izmantošanu bez kaitīgiem traucējumiem, vienkāršojot nepieciešamās darbības, saskaņojot frekvenču spektra lietošanu valstu pierobežā.

Kopumā pārskata periodā tika noslēgtas 7 vienošanās par frekvenču koordinācijas nosacījumiem.

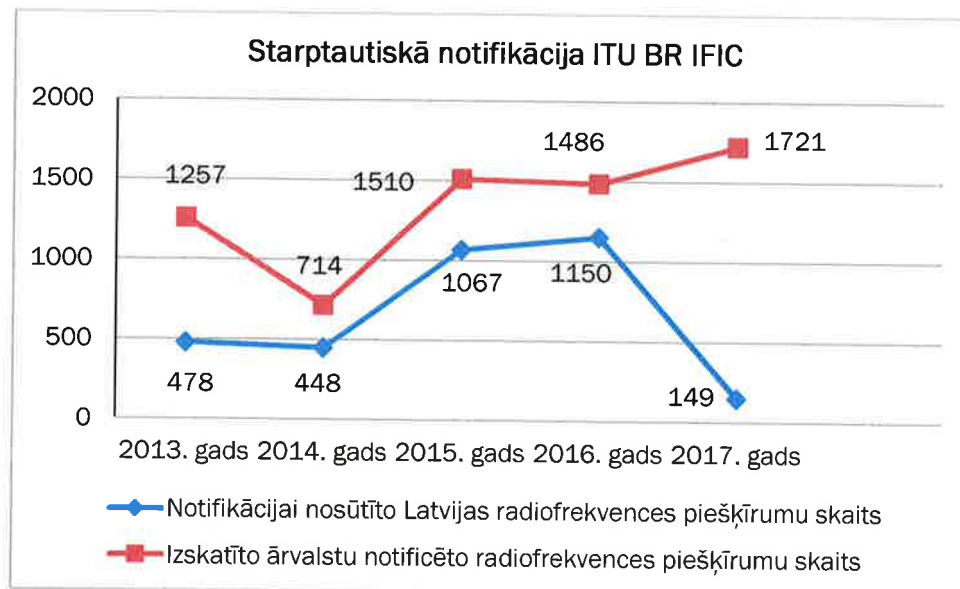
- 880-890 MHz / 925-935 MHz joslā – pārskatīta esošā un noslēgta vienošanās E-GSM sistēmām, nosakot platjoslas mobilo sakaru sistēmu izmantošanas nosacījumus pierobežā ar Krieviju;
- 890-915 MHz / 935-960 MHz joslā – pārskatīta esošā un noslēgta vienošanās GSM sistēmām, precizējot GSM izmantošanas nosacījumus un nosakot platjoslas mobilo sakaru sistēmu izmantošanas nosacījumus pierobežā ar Krieviju;
- 1710-1785 MHz / 1805-1880 MHz joslā – pārskatīta esošā un noslēgta vienošanās GSM sistēmām, precizējot GSM izmantošanas nosacījumus un palielinot pieļaujamās elektromagnētiskā lauka intensitātes līmeņus GSM sistēmām, kā arī nosakot platjoslas mobilo sakaru sistēmu izmantošanas nosacījumus pierobežā ar Krieviju;
- 2300-2400 MHz joslā – pārskatīta esošā un noslēgta vienošanās mobilo un fiksēto sakaru sistēmām, palielinot pieļaujamo elektromagnētiskā lauka intensitātes līmeni platjoslas mobilo sakaru sistēmu lietošanai pierobežā ar Krieviju;
- 694–790 MHz joslā – noslēgta vienošanās ar Igaunijas sakaru administrāciju par radiofrekvenču izmantošanu pierobežā MFCN tīklu darbībai;
- 694–790 MHz joslā – noslēgta koordinācijas vienošanās DTT sistēmām ar Polijas sakaru administrāciju;
- 694–790 MHz joslā – noslēgta koordinācijas vienošanās DTT sistēmām ar Lietuvas sakaru administrāciju.

Informācija par noslēgtajiem starptautiskās koordinācijas līgumiem laika posmā no 2013. gada līdz 2017. gadam sniegta 6. attēlā.

6. attēls

VAS ES nosūtīja notifikācijai ITU BR IFIC 149 radiofrekvences piešķirumus un izskatīja 1721 ārvalstu sakaru administrāciju notificētos radiofrekvences piešķirumus dažādiem radiosakaru veidiem (skat. 7. att.). Pēc 2015. un 2016.gadā notifikācijai nosūtīto jau lietošanā esošo piešķiruma apjoma, 2017.gadā notificēt bija nepieciešams tikai papildus pārskata gadā Latvijā lietošanā nodotos frekvences piešķirumus, līdz ar to vērojams straujš skaita kritums.

7. attēls

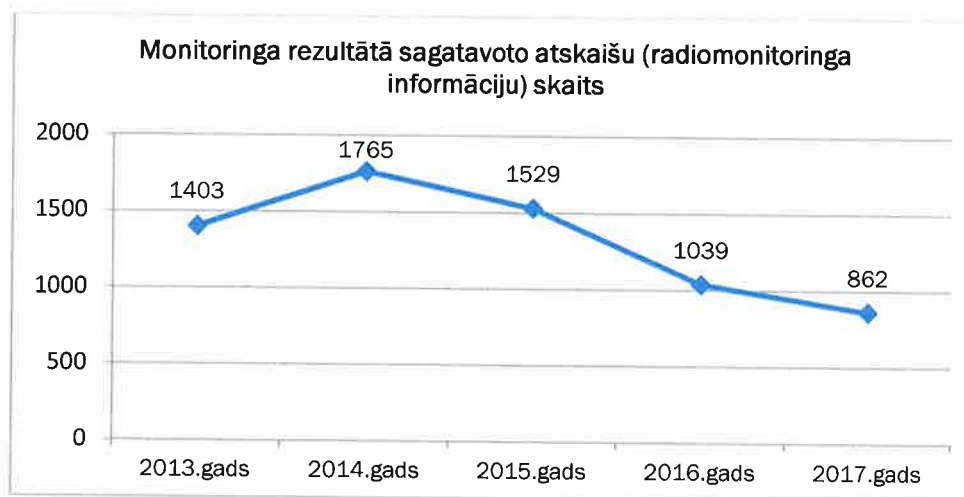
2.1.2. Radiofrekvenču spektra uzraudzība

Radiomonitorings

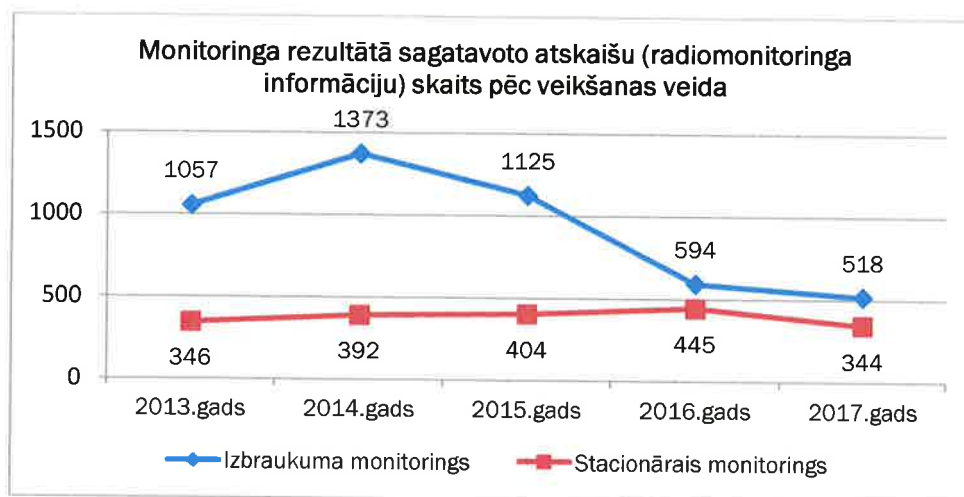
Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, uzraugot radiofrekvenču spektru, VAS ES pārskata gadā nacionālā līmenī:

- Veica radiomonitoringu, kā rezultātā sagatavoti 862 radiomonitoringa informācijas dokumenti, tajā skaitā 344 veicot stacionāro radiomonitoringu, un 518 veicot radiomonitoringu izbraukuma apstākļos (skat. 8. un 9. att.). Sagatavoto atskaišu skaita

izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem skaidrojamas ar VAS ES tehnisko iespēju attīstību un monitoringa procesu efektivitātes paaugstināšanu.

8. attēls

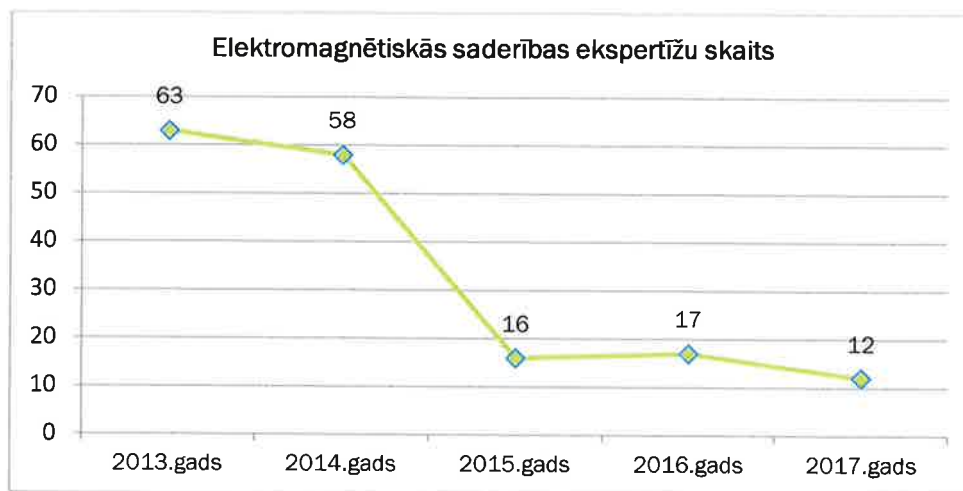

9. attēls

Radiomonitoringa informāciju skaita mazināšanās ir skaidrojama ar to, ka VAS ES iepriekšējo gadu darbības rezultātā uzlabojusies spektra lietotāju disciplīna, kā rezultātā samazināts veikto monitoringa mērījumu skaits, nodrošinot neatbilstoša spektra lietošanas novēršanai preventīvi nepieciešamo mērījumu skaitu.

Ekspertīzes radioiekārtu uzstādīšanas vietās

- Veica sešas sauszemes mobilo radiosakaru un sešas skaņas un televīzijas apraides radiosakaru frekvenču diapazonu noslogojuma un elektromagnētiskās saderības ekspertīzes radioiekārtu uzstādīšanas vietās (skat. 10. att.).

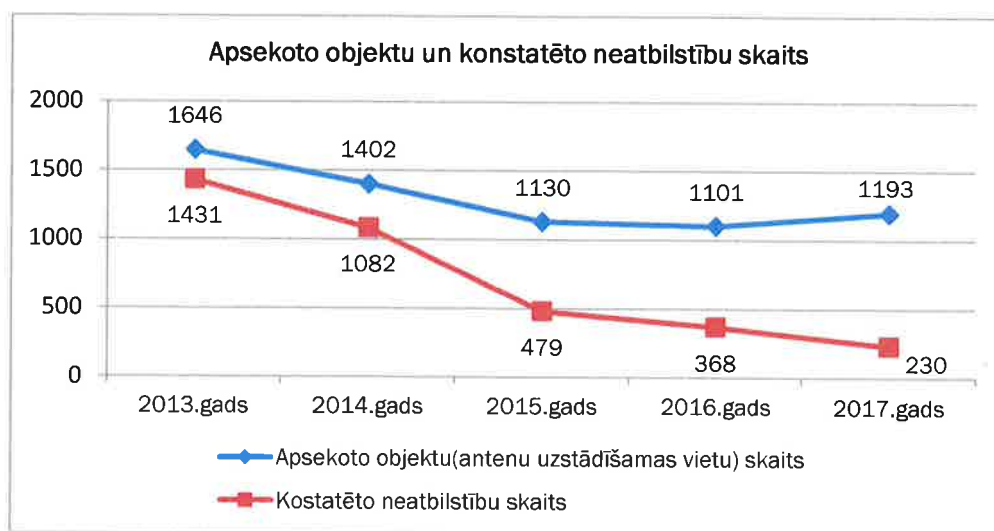

10. attēls

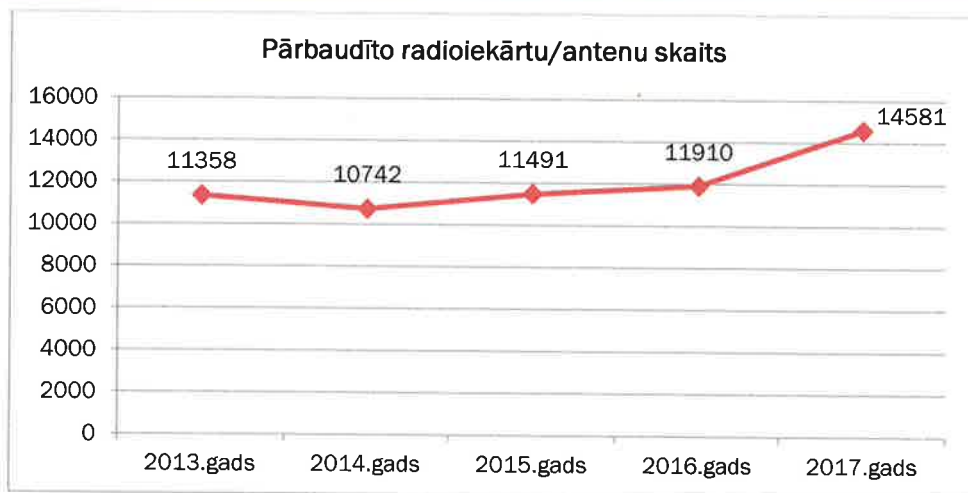
EMS ekspertīžu skaita izmaiņas pēdējo trīs gadu laikā salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem skaidrojamas ar izmaiņām VAS ES veikto uzdevumu prioritātēs, kā rezultātā 2016. gadā tika iegādāta specializēta mērīšanas aparātūra publisko mobilo sakaru tīklu tehnisko parametru mērīšanai un kontrolei. 2017. gadā ar šo aparāturu tika veikti publisko mobilo sakaru operatoru bāzes staciju signālu tehnisko parametru kontroles mērījumi 17 vietās valsts pierobežā, tādējādi pārbaudot gan Latvijas, gan kaimiņvalstu mobilo sakaru operatoru darbību valsts pierobežā, vienlaikus veicot arī publisko mobilo frekvenču joslu izmantošanas uzraudzību un starpvalstu frekvenču koordinācijas vienošanās nosacījumu izpildes kontroli Latvijas pierobežā.

Radioiekārtu apsekošana

- Veica radioiekārtu uzstādīšanas vietu apsekošanu un tajā esošo radioiekārtu darbības likumības pārbaudi. Kopā apsekota 1193 objekts/radioiekārtu uzstādīšanas vieta (skat. 11. att.), kurās kopumā pārbaudītas 14581 radioiekārtas (skat. 12. att.) un konstatētas 230 neatbilstības (skat. 11. att.).

11. attēls

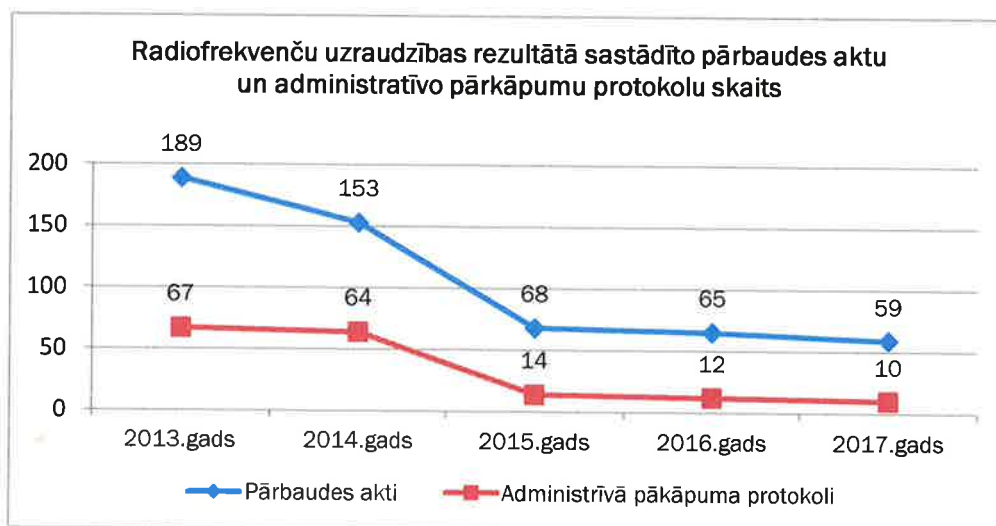

12. attēls

Konstatētajām neatbilstībām pie līdzīga apsekoto radioiekārtu/antenu skaita ir pozitīva tendence samazināties, kas saistāma ar frekvenču spektra lietošanas disciplīnas uzlabošanos.

Administratīvie pārkāpumi

- Sastādīja 59 pārbaudes aktus par radioiekārtu lietošanas neatbilstībām un pārkāpumiem un 10 administratīvos pārkāpumu protokolus (skat.13. att.).

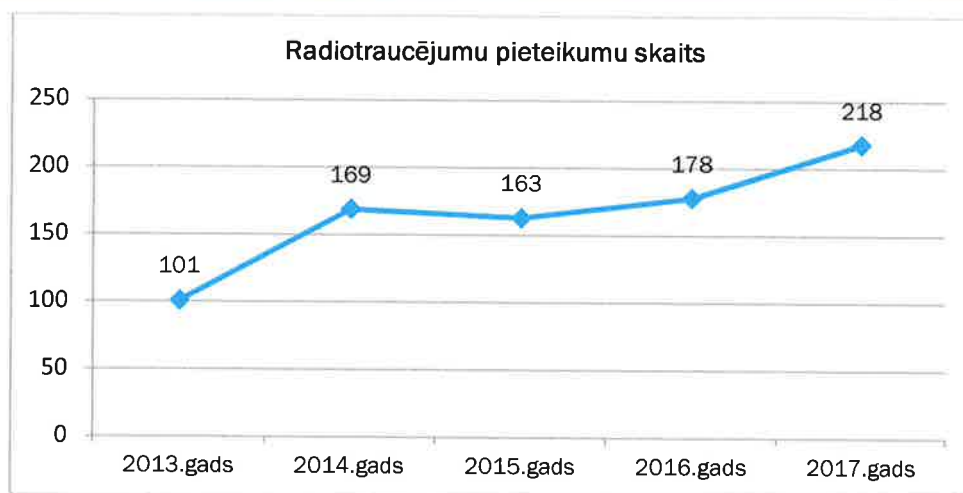

13. attēls

Pārbaudes aktu un administratīvo protokolu skaita samazināšanās saistāma ar frekvenču spektra lietošanas disciplīnas uzlabošanos un VAS ES veiktajiem regulārajiem uzraudzības preventīvajiem un informatīvajiem pasākumiem.

Sakaru traucējumi

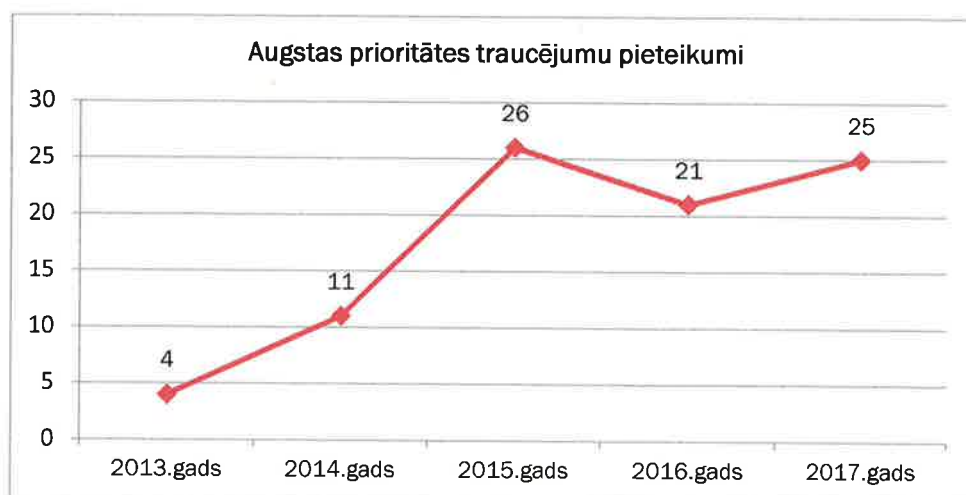
- Pārbaudīja 218 pieteikumus par traucējumiem radioiekārtu darbībai (skat. 14. att.).

14. attēls

Radiotraucējumu skaita kāpums pēdējo gadu laikā ir saistīts ar frekvenču joslu noslodzes un lietošanā esošo radioiekārtu skaita pieaugumu, kā arī ar pašu mobilo sakaru operatoru aparatūras iespēju paplašināšanos t.i. vieglāk atpazīt mobilo sakaru frekvenču joslās traucējošos/nepiederošos signālus.

- Reagēja uz 25 radiosakaru traucējumu pieteikumiem, kuriem piešķirama steidzamības pakāpe - traucējumi, kas var radīt draudus valsts un cilvēku drošībai, sabiedriskajai kārtībai, apdraudējumu kuģošanas un gaisa satiksmes drošībai, traucējumi, kas ietekmē elektronisko sakaru pakalpojuma sniegšanu lielam cilvēku skaitam un vienlaikus nav iespējams nodrošināt alternatīvu pakalpojumu sniegšanas veidu (skat. 15. att.).

15. attēls

Spektra uzraudzības tehniskā attīstība

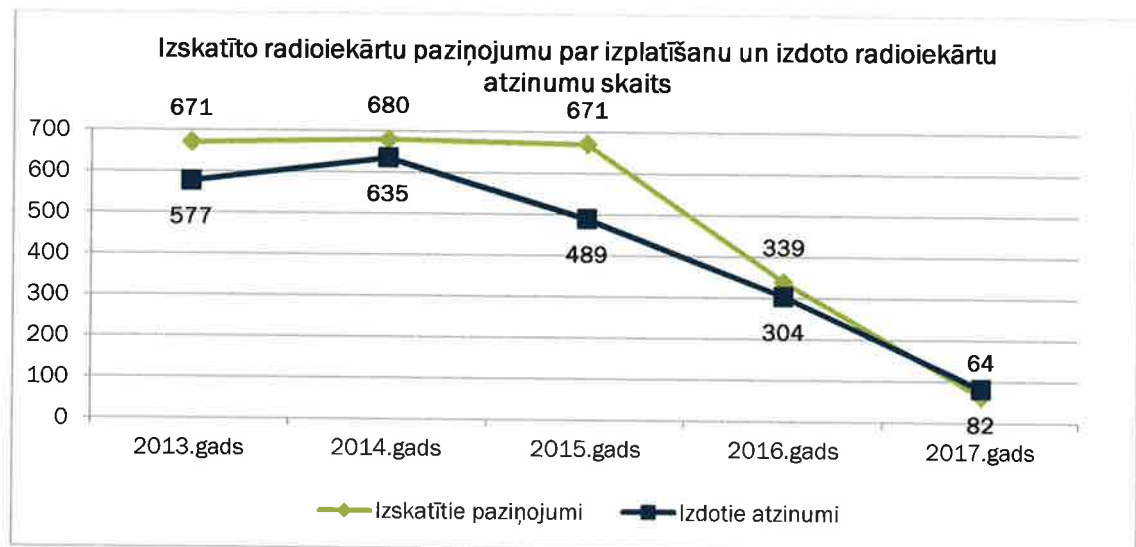
- Izstrādāja tehnisko dokumentāciju radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstības projektiem, kas pārskata periodam apstiprināti Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstības un investīciju plāna 2017. – 2021. gadam ietvaros.
- Realizēts projekts par signālu uztveršanas un spektra analīzes iekārtas 40 – 96 GHz frekvenču joslai iegādi.

2.1.3. Informācijas izskatīšana par radioiekārtu atbilstību izplatīšanai un lietošanai

Lai nodrošinātu elektromagnētiskās saderības prasībām atbilstošu radioiekārtu izplatīšanu un lietošanu, pārskata periodā VAS ES speciālisti izskatīja paziņojumus par radioiekārtu izplatīšanu, sagatavoja atzinumus par radioiekārtu izplatīšanu un lietošanu, uzturēja un aktualizēja radioiekārtu reģistra datus par radioiekārtu atbilstību, nodrošināja informācijas izskatīšanu par radioiekārtu neatbilstībām, sadarbojās ar PTAC, sniedzot viedokli par radioiekārtu atbilstību.

Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, izskatot informāciju par iekārtu atbilstību, VAS ES speciālisti pārskata gadā **nacionālā līmenī**:

- saņēma un izskatīja 64 paziņojumus par radioiekārtu izplatīšanu (skat. 16. att.). Saņemto paziņojumu skaita ievērojamais kritums salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem skaidrojams ar radioiekārtu direktīvas 2014/53/ES (RED) stāšanās spēkā 2016. gada 13. jūnijā. Jaunā direktīva neparedz paziņošanu par radioiekārtu izplatīšanu. Pārejas noteikumi bija spēkā līdz 2017. gada 12. jūnijam, kuras laikā varēja piemērot arī aizstāto direktīvu 1999/5/EK (RTTE), līdz ar to 2017. gada 1. un 2. ceturksnī joprojām tika iesniegti un izskatīti paziņojumi par radioiekārtu izplatīšanu;
- sagatavoja 82 sakaru iekārtu atzinumus par radioiekārtu izplatīšanu un lietošanu (skat. 16. att.);

16. attēls

- sniedza eksperta viedokli PTAC par viedo elektroenerģijas skaitītāju ar iebūvētu radiomoduli atbilstību un mobilo tālrunu neatbilstībām, lai ierobežotu neatbilstošu iekārtu nonākšanu izplatīšanā un lietošanā. Par neatbilstošām ir atzīstamas iekārtas, kas var radīt kaitīgus radiotraucējumus un citus riskus, kas ir aptverti normatīvajos aktos noteiktajās prasībās.

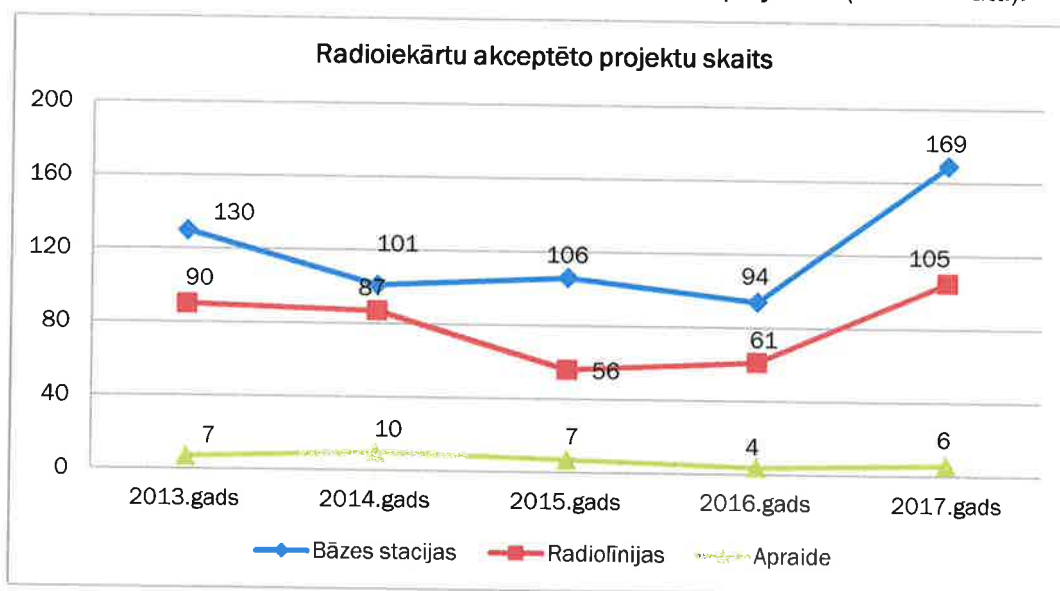
Lai nodrošinātu elektromagnētisko saderību radioiekārtu darbībai, izskatot informāciju par iekārtu atbilstību, VAS ES speciālisti pārskata gadā starptautiskā līmenī:

- sniedza priekšlikumus ADCO RED (Administratīvās sadarbības grupa direktīvas 2014/53/ES jomā) izstrādātajām RED direktīvas vadlīnijām;
- piedalījās Eiropas Telesakaru standartu institūta (ETSI) jauno standartu EN 300 220, EN 303 405, EN 301 489-51 projektu izstrādē;
- TCAM (Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības grupa) grupas ietvaros sniedza priekšlikumus par RED direktīvas piemērošanu iekārtām, ja tās ir iebūvētas citās iekārtās, sniedza viedokli un priekšlikumus jautājumā par RED direktīvas nepiemērošanu testēšanas mēriekārtām, kā arī atbalstīja Regulas projektu, kas nosaka

vienotu veidu, kādā ražotājam saskaņā ar RED direktīvas 10.10. punktu uz iepakojuma atspoguļot informāciju par dalībvalstīm, kurās ir radioiekārtas lietošanas ierobežojumi.

2.2. Radioiekārtu ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšana

- Veicot elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanu, VAS ES speciālisti pārskata gadā izskatīja un akceptēja 280 radiostaciju ierīkošanas tehnisko projektus (skat. 17. att.).

17. attēls

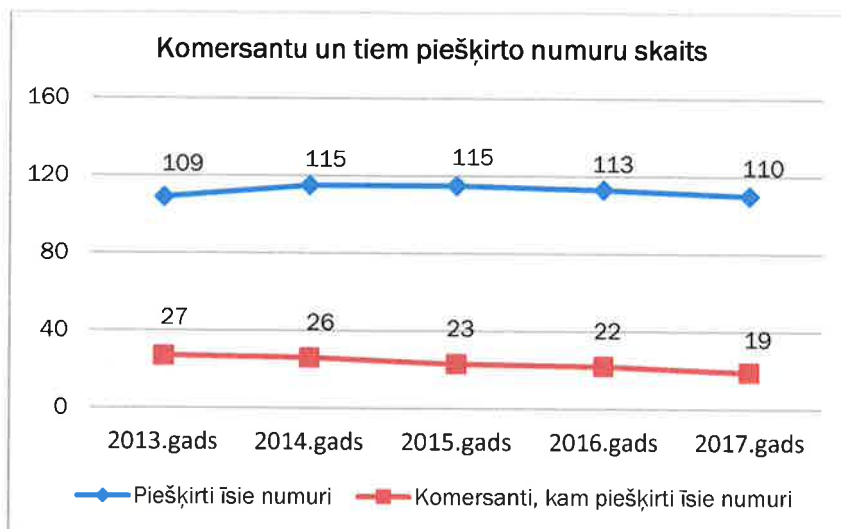
Akceptēto projektu skaita izmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem, skaidrojamas ar izmaiņām klientu iesniegto pieprasījumu skaitā sakaru tīklu radioiekārtu uzstādīšanai.

2.3. Numerācijas datu bāzes darbības uzturēšana

2017. gada 17. novembrī pieņemtajos MK noteikumos "Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 21. janvāra noteikumos Nr. 45 "Numerācijas pārvaldīšanas kārtība, izveidojot un uzturot numerācijas datubāzi" tika precizēta Numerācijas pārvaldīšanas kārtība, nosakot VAS ES tiesības un pienākumus numerācijas datubāzes datu kvalitātes uzturēšanā.

Veicot numerācijas datubāzes uzturēšanu, VAS ES speciālisti pārskata gadā:

- pārvaldīja un uzturēja numerācijas datu bāzi, nodrošinot datu pieejamību komersantiem un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai ar augstu pieejamības līmeni (97%). Komersantu skaits, kuriem ir izsniegtas piekļuves tiesības un kuri var ievadīt informāciju par numerācijas izmantošanu numerācijas datu bāzē, ir samazinājies. Samazinājums ir skaidrojams ar atbildīgo institūciju aktivitātēm, kas vērstas uz numerācijas resursu izmantošanas kontroles uzlabošanu;
- veica regulāru numerācijas datu bāzē reģistrētās informācijas atbilstības uzraudzību, t.sk. nodrošinot ar informāciju Valsts ieņēmumu dienestu par komersantiem un tiem piešķirtajām numerācijas lietošanas tiesībām uz īsajiem numuriem. Laika periodā no 2013. gada līdz 2017. gadam nav notikušas būtiskas izmaiņas piešķirto īso numuru lietošanas tiesību apjomos, bet ar katru gadu tendence ir samazināties (skat. 18. att.).

18. attēls

Pārskata periodā VAS ES ir uzsākusi darbu pie jaunās numerācijas datu bāzes izstrādes. Izstrādāta jaunās numerācijas datu bāzes tehniskā specifikācija un iepirkumu dokumentācija. Jaunas sistēmas ieviešanas 1.kārtai nepieciešamie līdzekļi ir piešķirti saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra sēdes protokola Nr.57 46.paragrāfu.

Izstrādāti priekšlikumi grozījumiem numerācijas pārvaldības modelim Latvijā, kuru galvenais mērķis ir uzlabot numerācijas lietošanas/izmantošanas procesu.

2.4. Komerpcakalpojumu nodrošināšana

Attīstot 2016. gadā uzsākto sadarbību ar Rīgas Tehnisko universitāti ar mērķi realizēt kopīgu Eiropas projektu, pārskata periodā ir izdevies vienoties par projekta izpēti priekšmetu un definēt projekta nosaukumu un uzsākt projekta pieteikuma sagatavošanu. Projektu plānots izsludināt 2018. gada maijā, tādējādi, iesniegšana paredzēta 2018. gada vasarā. Projekta tēma ir par 5G MIMO antenām ar mērķi, teorētiski un praktiski pārbaudīt esošo komunikāciju sistēmu un jaunās 5G sistēmas savietojamību. VAS ES nodrošinās praktisko mērījumu veikšanu un nepieciešamo kompetenci.

Pārskata gadā ir uzsākta sadarbība ar SIA Latvijas Mobilais Telefons pie vairāku projektu izstrādes, kur definēta nepieciešamība pēc VAS ES ekspertu kompetencēm un zināšanām.

Kā arī, 2017. gada ietvaros VAS ES ir realizējusi apmācību seminārus par radiofrekvencu spektra pārvaldības jautājumiem (2 dienu semināri ar praktisko daļu), kur programma bija izstrādāta sadarbībā ar katru klientu, lai maksimāli vairāk sniegtu klientam informācijas par viņu interesējošām tēmām. Semināros piedalījās Nacionālo bruņoto spēku un SIA "Latvenergo" speciāli.

Tiekoties ar klientiem, VAS ES izdevās noskaidrot klientu vajadzības pēc dažāda veida mērījumiem. Kā rezultātā, VAS ES veica padziļinātu savu spēju un juridiskās bāzes izpēti, lai nodrošinātu risinājuma piedāvāšanu klientiem un jaunu komercpakalpojumu izstrādi un piedāvāšanu.

Pārskata periodā VAS ES inženieri likumā noteikto uzdevumu veikšanai ir izstrādājuši radiomonitoringa programmatūru, kas ir ieinteresējusi klientus Latvijā un ārvalstīs. Šis ir viens no VAS ES komercpakalpojumu attīstības perspektīvākajiem virzieniem.

Kā arī VAS ES ir veikusi 9 INMARSAT galiekārtu aktivēšanu.

2.5. Normatīvie akti

VAS ES speciālisti pārskata gadā piedalījās dažādu normatīvo aktu un to grozījumu izstrādē, atzinumu un priekšlikumu sniegšanā.

Kā svarīgākie minami:

- izstrādāti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2014. gada 21. janvāra noteikumos Nr.45 "Numerācijas pārvaldīšanas kārtība, izveidojot un uzturot numerācijas datubāzi", iekļaujot jaunu nodaļu par numerācijas pārvaldīšanas nodrošināšanu (Ministru kabineta 2017. gada 14. novembra noteikumi Nr.673);
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2006. gada 6. jūnija noteikumos Nr. 453 "Noteikumi par radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām", paredzot, ka radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļauju varēs pieprasīt arī ja kuģi tikai plānots reģistrēt Latvijā, tā novēršot pretrunu, ka VAS „Elektroniskie sakari” kuģa stacijas atļauju nedrīkst izdot bez kuģa reģistrācijas kuģu reģistrā, savukārt, VAS “Latvijas Jūras administrācija” kuģi nevar reģistrēt Latvijas Kuģu reģistrā bez kuģa stacijas atļaujas;
- sniegti priekšlikumi grozījumiem likumprojekta “Administratīvo pārkāpumu procesa likums” (Nr.1160/Lp11) 317. pantā “Kompetentās iestādes likumā noteikto sodu piemērošanai”, lūdzot noteikt, ka kompetentā iestāde elektronisko sakaru jomas administratīvo pārkāpumu lietvedības un administratīvo sodu piemērošanā ir VARAM;
- sniegti priekšlikumi grozījumiem Ministru kabineta 2009. gada 6. oktobra noteikumos Nr. 1151 "Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)";
- izstrādāti grozījumi 2006. gada 6. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 453 "Noteikumi par radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujām";
- izstrādāti priekšlikumi Ministru kabineta noteikumu projektam "Noteikumi par tehnisko nosacījumu izsniegšanu radiofrekvenču joslu, kuras iedalītas valsts aizsardzības vajadzībām paredzēto radiosakaru sistēmu darbībai, lietošanai", kas nosaka kārtību, kādā valsts akciju sabiedrība "Elektroniskie sakari" izsniedz tehniskos nosacījumus radiofrekvenču joslu, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmām, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem iedalītas tikai valsts aizsardzības vajadzībām paredzēto radiosakaru sistēmu, lietošanai;
- izstrādāti grozījumi Ministru kabineta 2011. gada 1. februāra noteikumos Nr.93 „ Noteikumi par speciālo radio līdzekļu izmantošanas kārtību un tehniskajām prasībām to darbībai”.

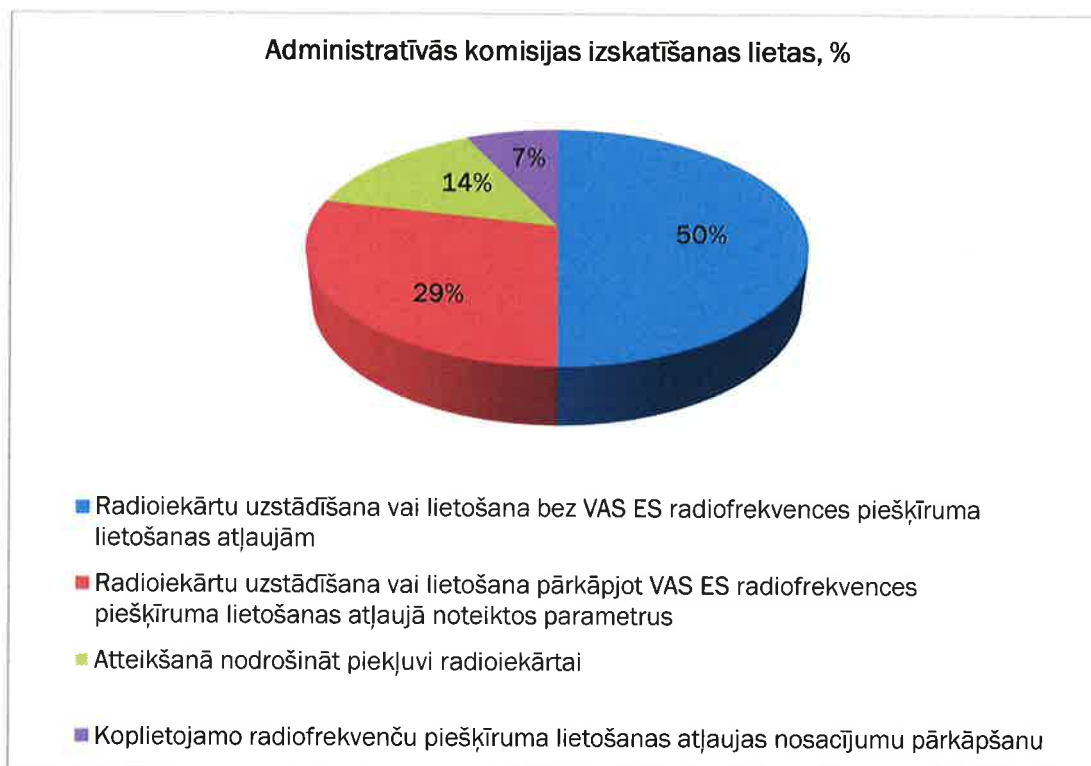
2.6. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis

2017. gada 8. novembrī izveidota darba grupa, lai izstrādātu priekšlikumus Ministru kabineta noteikumu projektam "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. aprīļa noteikumos Nr. 255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis"" (turpmāk – Noteikumu projekts). Gatavojoties 5G tehnoloģiju ieviešanai, tiek veikta frekvenču joslu pārstrukturēšana, mobilajiem sakariem tiek atvēlētas jaunas joslas diapazonā 3400 MHz – 3800 MHz un 24,25 GHz – 27,5 GHz. Attīstoties fiksēto sakaru radiolīniju tehnoloģijām, pieaug to darbības kapacitāte un atbilstoši pieaug arī tehnoloģiju izmantoto radiokanālu platums, kas atsevišķos gadījumos pārsniedz 1GHz. Darba grupa uzsākusi darbu pie izvērtēšanas, vai ir iespējams sasaistīt minēto frekvenču joslu un 3,5 GHz frekvenču joslas pārplānošanas jautājumus un līdz noteiktajam termiņam veikt izmaiņas cenrādī. Noteikumu projekts tiks izstrādāts sadarbībā ar elektronisko sakaru nozares asociāciju (Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas, Latvijas Interneta Asociācijas un Latvijas Telekomunikāciju Asociācijas) un ministriju (Satiksmes ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas) pārstāvjiem. Noteikumu projekts tiks izstrādāts, pamatojoties uz VAS ES valdes 2015. gada 22. decembrī apstiprināto "VAS ES elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas maksas pakalpojumu izcenojumu metodiku", par ko darba grupa panākusi vienošanās ar asociāciju pārstāvjiem.

2.7. Administratīvā komisija

Pārskata periodā VAS ES Administratīvā komisija saskaņā ar normatīvajos aktos doto pilnvarojumu izskatījusi šādas 14 administratīvā pārkāpuma lietas (skatīt 18.attēlu):

- vienu administratīvo pārkāpumu lietu par koplietojamo radiofrekvenču piešķiruma lietošanas atļaujas nosacījumu pārkāpšanu;
- septiņas administratīvo pārkāpumu lietas par radioiekārtu uzstādīšanu vai lietošanu bez VAS ES radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujas;
- četras administratīvo pārkāpumu lietas par radioiekārtu uzstādīšanu vai lietošanu, pārkāpjot VAS ES radiofrekvences piešķiruma lietošanas atļaujā noteiktos parametrus;
- divas administratīvo pārkāpumu lietas par atteikšanos nodrošināt piekļuvi radioiekārtai, lai pārbaudītu tās tehniskos parametrus, vai normatīvajos aktos noteiktās informācijas nesniegšanu radioiekārtu lietošanu uzraugošās institūcijas amatpersonai vai pilnvarotajai personai, kā arī par šo personu likumīgo norādījumu nepildīšanu.

19. attēls

Administratīvā komisija ir piemērojusi:

- četrus brīdinājumus;
- piecus naudas sodus, kopā 1190 EUR;
- četrus mutvārdu aizrādījumus;
- viena administratīvo pārkāpumu lieta izbeigta.

2.8. *Sadarbība ar klientiem un sadarbības partneriem*

Pārskata gadā VAS ES turpināja sadarbību un komunikāciju ar klientiem un sadarbības partneriem, informējot par aktualitātēm elektronisko sakaru nozarē un nodrošinot nozarei būtisko jautājumu apspriešanu klātienē. Starp nozīmīgākajiem informācijas apmaiņas pasākumiem minami šādi informatīvi semināri:

- Frekvenču joslas 3400 – 3800 MHz lietošanas tehniskie nosacījumi;
- Droša kuģošana;
- Civili – militārā sadarbība frekvenču plānošanas jomā Latvijā;
- Radioamatieru sagatavošanas semināri;
- Skaņas apraides plānošana un apraides staciju uzraudzība;
- Jaunā Radioiekārtu direktīva 2014/53/ES: prasības un saistošie nacionālie, ES un starptautiskie normatīvie akti;
- Latvijas tirgum neparedzētas radioiekārtas – kā atpazīt un kāpēc neizplatīt.

Augstais semināru dalībnieku apmierinātības līmenis liecina par to, ka izvēlētās tēmas nozarē ir ļoti aktuālas un semināru informācija ir noderīga un praktiski pielietojama.

Lai nodrošinātu orientāciju uz klientu, pārskatā gadā ir izveidots (visa funkcionalitāte vēl nav pieejama) klientu pašapkalpošanās portāls - tīmekļa vietne www.radioatlaujas.lv, kurā ir pieejami VAS ES attālināti sniegtie pakalpojumi. Portāls ir izstrādāts ar mērķi nodrošināt klientu ērtībām ātrāku dokumentu un informācijas apriti.

Ikgadējais klientu apmierinātības pētījums, kas tika veikts saskaņā ar jaunu metodiku, kur galvenais uzsvars bija balstīts uz VAS ES pakalpojumu kvalitāti un klientu apkalpošanu, liecina par to, ka klienti ļoti augstu novērtē VAS ES sniegto pakalpojumu, apkalpošanas procesu un speciālistu profesionalitāti un spēju piedāvāt klientam piemērotu risinājumu. Pārskata gadā uzņēmums sasniedza izcili augstus klientu apmierinātības pētījuma rezultātus – uzņēmuma klienti kopējo VAS ES darbību novērtēja ar 92,10% no maksimālajiem 100%. 2017. gada aptaujas anketā pirmo reizi tika iekļauts jautājums "*Kopējais iespaids par VAS ES*", kur vidējais vērtējums ir 90.77% un 40% respondentu ir novērtējuši ar augstāko vērtējumu, t.i., 10 ballēm (100%).

2.9. *CEPT Frekvenču menedžmenta darba grupas sanāksme*

2017. gadā no 19. līdz 22. septembrim Jūrmalā notika Eiropas pasta un telesakaru administrāciju konferences (CEPT) Elektronisko sakaru komitejas (ECC) Frekvenču menedžmenta (FM) darba grupas FM22 apakšgrupas 48.sanāksme, kurā piedalījās 57 sakaru nozares pārstāvji no 28 Eiropas valstīm.

VAS ES pārstāvji puda gandarījumu redzēt starptautisko Frekvenču menedžmenta darba grupas dalībniekus Latvijā, pateicās dalībniekiem par ilggadēju sadarbību un rekomendācijām, kas palīdzējusi Latvijas speciālistiem radīt efektīvu frekvenču uzraudzības sistēmu Latvijā.

Minētās darba grupas ietvaros tiek izskatīti jautājumi, kas saistīti ar radiofrekvenču spektra uzraudzības aktivitātēm un monitoringu. Latviju apspriedē pārstāv VAS ES Radiofrekvenču uzraudzības nodaļas speciālisti, kuri sanāksmes ietvaros iepazīstināja ārvalstu kolēģus ar Latvijas radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehniskajām iespējām.

Darba grupas galvenie darbības virzieni ir pētīt radiofrekvenču spektra izmantošanu esošajām un plānotajām radiosakaru sistēmām, ņemot vērā starptautiskās rekomendācijas un pārskatus. Šīs darba grupas ietvaros tiek attīstītas vispārējās un koordinētās procedūras un mērīšanas metodes monitoringa veikšanai.

2.10. Kvalitātes vadības sistēma ISO 9001:2015

Pārskata gadā VAS ES kvalitātes pārvaldības sistēma ir auditēta un sertificēta kā ISO 9001:2015 standartiem atbilstoša. Sertificētā darbības sfēra aptver radiofrekvenču spektra un numerācijas pārvaldi elektronisko sakaru nozarē, elektronisko sakaru tīklu antenu, radioiekārtu, apraides raidītāju un mobilo sakaru, bāzes staciju ierīkošanas tehnisko projektu akceptēšanu. Uzņēmumā jau vairākus gadus ir ieviesta un darbojas kvalitātes vadības sistēma, kas nodrošina precīzu atbildību un pienākumu sadalījumu uzņēmumā tā, lai katra darbinieka kompetences efektīvi tiktu izmantotas uzņēmuma un klientu mērķu īstenošanā. Lēmums auditēt un sertificēt pārvaldības sistēmu bija saistīts ar VAS ES vēlmi objektīvi – ar profesionālu auditoru acīm – paskatīties uz savu uzņēmumu no malas – kas darbojas efektīvi, kas uzlabojams vai pārveidojams. Sertifikāts ir garants klientiem, ka esošo pakalpojumu kvalitāte ir nemainīgi augsta un palīdzēs starptautisku partnerību veidošanā un jaunu pakalpojumu attīstīšanā. Starptautiska kvalitātes standarta ISO 9001:2015 prasību pamatā ir uz risku apzināšanu balstīta domāšana (plāno – dari – pārbaudi – rīkojies) apvienojumā ar sakārtotiem iekšējiem procesiem visos organizācijas līmeņos. ISO 9001:2015 fokusējas uz darba rezultātiem.

2.11. Integrētā IT sistēma, e-pakalpojumi un e-vidē

VAS ES mērķis ir integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides sistēmas ieviešana, kuras pamatā ir daļas pamatdarbības un atbalsta procesu pārveidšana vienotā elektroniskā vidē, nodrošinot elektronisku dokumentu apriti, iespēju e-atļauju izsniegšanai, kā arī norēķinu, lietvedības u.c. procesu integrāciju, izmantojot savstarpēji saderīgus tehnoloģiskos risinājumus. Tas uzlabos uzņēmuma darbības ekonomisko efektivitāti un iespējami plaši attīstīs klientu elektronisku apkalpošanu ar pašapkalpošanas portāla starpniecību, nodrošinot klientam iespēju ērti un ātri pieteikt pakalpojumus, operatīvi saņemt elektroniskos pārskatus par pasūtītajiem un saņemtajiem pakalpojumiem (izsniegtajām atļaujām, atļauju termiņiem, izrakstītajiem rēķiniem u.c.), kā arī veikt to apmaksu. 2017.gadā ir veikta integrētas pakalpojumu sniegšanas darba vides kodola izveide un klientu portāla bāzes funkciju izstrāde un ieviešana ekspluatācijā. Uz sistēmu ir pārnesti, ievadīti un tiek izmantoti Atbilstības novērtēšanas nodaļas pamatdarbības dati, Radiofrekvenču plānošanas nodaļas fiksētā dienesta atļauju, aprēķinu un finanšu norēķinu dati, starptautiskās koordinācijas dati un ģeogrāfisko informācijas sistēmu karšu dati, kas nodrošina šo visu datu integrētu izmantošanu. 2018.gada laikā plānots pārnest uz sistēmu visu Radiofrekvenču plānošanas nodaļas dienestu atļauju, koordinācijas, aparatūras un antenu datus, finanšu norēķinu datus, un turpināt integrāciju ar ārējām informācijas sistēmām.

2.12. VAS ES Informācijas tehnoloģiju sistēmas pilnveidošana

Pārskata gadā turpināta attīstības pasākumu veikšana attiecībā uz VAS ES iekšējā tīkla un centrālās infrastruktūras uzlabošanu ar mērķi izveidot vienotu augstas pieejamības infrastruktūru, kura nodrošina VAS ES pārziņā esošo informācijas sistēmu darbības nepārtrauktību. Attiecīgā mērķa sasniegšanai veikti šādi būtiskākie pasākumi:

- nodrošināta jaunu tīkla iekārtu izvietošana VAS ES reģionālajās filiālēs, izveidojot vienotu tīkla pārvaldības risinājumu ar centrālajā birojā esošajiem tehniskajiem risinājumiem;
- veikti iekšējā tīkla konfigurācijas darbi ārējo klientu piekļuves nodrošināšanai pie VAS ES tīklā esošajiem tehniskajiem risinājumiem, kuru pieejamība tiek nodrošināta komercpakalpojumu sniegšanas ietvaros;
- veikta centrālo tehnisko risinājumu virtualizācijas platformas pilnveide un paplašināšana uz to pārceļot gandrīz visas VAS ES pārziņā esošās informācijas sistēmas;
- veikta VAS ES serveru telpu klimata uzraudzības iespēju pilnveide tajā izvietojot autonomu temperatūras un gaisa mitruma uzraudzības risinājumu, kas sniedz iespēju saņemt trauksmes paziņojumus, izmantojot mobilo sakaru tīklu, gadījumos, kad ir novērojamas problēmas ar interneta pieslēgumu.

Informācijas sistēmu nodrošinājuma attīstības ietvaros veikti pasākumi jaunas dokumentu vadības sistēmas ieviešanai, definējot tās biznesa prasības un izstrādājot pirmos biznesa procesus.

3. Svarīgākie notikumi pēc pārskata gada beigām

3.1. Mērķu izvirzīšana un īstenošana

Lai nodrošinātu uzņēmuma efektīvu, uz izmērāmiem rezultātiem balstītu sistemātisku attīstību saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem, VAS ES ir ieviesusi vairāku līmeņu mērķu (uzņēmuma, departamentu, nodaļu un darbinieku individuālie mērķi) noteikšanas un izvērtēšanas sistēmu, katram gadam nosakot prioritāros mērķus un to sasniedzamos rezultātus segmentos: Klienti (apmierinātības līmenis ar VAS ES pakalpojumiem, nepieciešamās informācijas sniegšanas kvalitāte un kvantitāte), Efektivitāte (procesu optimizācija un pilnveidošana, investīciju projektu realizācija atbilstoši noteiktajam laika grafikam un finansējumam) un Attīstība (uzņēmuma atpazīstamības indekss Latvijā, ieņēmumi no komercpakalpojumiem).

3.2. Nākamajam 2018. gadam izvirzītie mērķi

2018. gadam VAS ES ir noteikusi trīs prioritāros attīstības segmentus – Klienti, Efektivitāte un Attīstība (skat. 1. tabulu).

1.tabula

VAS ES 2018. gada mērķi

Segments	Mērķis	Īpatsvars, %	Sasniedzamais rezultāts
Klienti	Klientu apmierinātība (ikgadējā klientu apmierinātības pētījuma rezultāti)	15	Klientu apmierinātība ne mazāka par 80%
Efektivitāte	Ministru kabineta noteikumu par VAS ES pakalpojumu cenrādi izstrāde un apstiprināšana Ministru kabinetā	35	MK noteikumi apstiprināti Ministru kabinetā ne vēlāk kā 31.12.2018.
	VAS ES integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vides (USMA) izstrāde un ieviešana	20	Sistēma ieviesta ne vēlāk kā līdz 30.09.2018.
	Radiomonitoringa torņa izveide Kurzemē	10	Ieviests ekspluatācijā ne vēlāk kā līdz 31.12.2018.
Attīstība	Ieņēmumi no komercpakalpojumiem	20	Ieņēmumi no komercpakalpojumiem ne mazāki par 190 700,- EUR.
Kopā		100	

3.3. Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehnoloģiskā attīstība

Viena no VAS ES deleģētajām funkcijām ir radiofrekvenču spektra izmantošanas tehniskā uzraudzība visā Latvijas teritorijā. Šīs funkcijas veikšanai VAS ES izmanto speciāli tehniski aprīkottus transportlīdzekļus - mobilās mērlaboratorijas. Saskaņā ar attīstības un investīciju plānu tika veikta nolietotā spektra uzraudzības tehniskā aprīkojuma tajā skaitā trīs mobilo mērlaboratoriju nomaiņa, no kurām vecākā tika projektēta un būvēta 1998. gadā.

Jauno mērlaboratoriju pārbūves projekts tika uzsākts 2017. gadā un pilnīgi pabeigts 2018. gada sākumā. Šobrīd jaunās mērlaboratorijas ir nodotas inženieru rīcībā. Vienu no mērlaboratorijām izmantos Radiokontroles dienesta uzdevumu pildīšanai, tajā skaitā starpvalstu frekvenču spektra koordinācijas vienošanās nosacījumu ievērošanas pārbaudēm. Savukārt atlikušās divas mērlaboratorijas izmantos Reģionu dienesta vajadzībām, kuru viens no galvenajiem darba uzdevumiem ir radioiekārtu pārbaude ekspluatācijas vietās.

3.4. Starptautiskā sadarbība

VAS ES valdes priekšsēdētājs, Tehniskā departamenta direktors un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts sekretāra vietnieks 2018. gada februārī piedalījās Gruzijas Nacionālā sakaru regulatora GNCC (Georgian National Communication Commission) vadības pārstāvju sanāksmē, kurā pārrunāja starpvalstu sadarbību un pieredzes apmaiņu. Sanāksmē tika diskutēts par Latvijas un Gruzijas elektronisko sakaru regulējošo organizāciju sadarbības dibināšanu - tā sniegtu iespēju abām valstīm pieredzes apmaiņu, daloties ar pozitīvajiem piemēriem un sasniegtajiem mērķiem, nodrošinātu arī informācijas apmaiņu par problēmjautājumiem un to iespējamajiem risinājumiem. Diskusijā tika pārrunāti jautājumi arī par kopīgu interešu apzināšanu valsts frekvenču plānošanā, frekvenču monitoringā un iekārtu atbilstībā.

Diskusiju rezultātā noteikti pusēm saistoši un aktuāli temati, tai skaitā jautājumi par frekvenču spektra monitoringa sistēmu pilnveidošanu, veicamo uzdevumu noteikšanu un programmnodrošinājumu. Arī turpmāk VAS ES un Gruzijas sakaru regulators veidos starpvalstu sadarbību, apzinot kopīgus tematus frekvenču spektra plānošanas procesos, kā arī izvērtējot iespējas organizācijām savstarpēji veikt speciālistu profesionālo zināšanu un pieredzes apmaiņu.

4. Sabiedrības turpmākā attīstība

Sabiedrības turpmākā attīstība būtiskos aspektos saglabāsies līdzšinējā, ar mērķi - nodrošināt ilgtspējīgus, kvalitatīvus pakalpojumus par samērīgām cenām. VAS ES turpinās veidot dialogu ar klientiem, lai labāk izprastu klientu vajadzības un vēlmes, kā arī nepārtraukti pilnveidot pakalpojuma kvalitāti un paaugstināt uzņēmuma darbības efektivitāti. Tāpat nākamajā pārskata periodā VAS ES pilnveidos esošos komercpakalpojumus, kā arī attīstīs jaunus komercpakalpojumu veidus.

4.1. VAS ES darbības stratēģija

Turpmāko darbību VAS ES organizēs atbilstoši vidēja termiņa darbības stratēģijai. Stratēģijā iekļauti visu VAS ES darbības virzienu stratēģiskie mērķi un attīstības virzieni, kā arī Sabiedrības finanšu un nefinanšu mērķi. 2018.gadā stratēģiju paredzēts aktualizēt, iekļaujot 2020. gadu.

4.2. Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas tehnoloģiskā attīstība

Tālāka attīstība laika periodā no 2017. līdz 2021. gadam radiofrekvenču uzraudzības jomā tiks realizēta, atjaunojot nolietotos materiāli tehniskos līdzekļus un attīstot tehnoloģiju attīstībai atbilstošu infrastruktūru:

- nolietoto materiāli tehnisko līdzekļu atjaunošana. Spektra uzraudzības sistēmas tehnisko bāzi veido stacionārais aprīkojums, portatīvais aprīkojums un mobilās mērlaboratorijas. Lai uzturētu spektra uzraudzību līdzvērtīgi radiosakaru tehnoloģiju attīstībai, ir izvērtēta esošās monitoringa un mēraparatūras funkcionalitāte kontekstā ar jau esošajām un plānotajām radiosakaru sistēmām, kuru ieviešana paredzēta laika periodā no 2018. līdz 2021. gadam. Pakāpeniska nolietotā spektra uzraudzības tehniskā aprīkojuma nomaiņa pret jaunu tiks veikta saskaņā ar

iepriekš minēto izvērtējumu un VAS ES noteikto nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas laiku.

- tehnoloģiju attīstībai atbilstošas infrastruktūras izveide. Sakaru sistēmu attīstības tendencēm raksturīga ir raidītāju jaudas samazināšanās, aizņemto joslu paplašināšanās un aizvien augstāku frekvenču apgūšana. Tehnoloģiju attīstībai atbilstošu materiāli tehnisko resursu iegāde notiks saskaņā ar sakaru sistēmu un frekvenču spektra uzraudzības tehniskās attīstības tendencēm, plānotajām izmaiņām frekvenču joslu sadalījumā un iedalījumā laika periodā no 2018. līdz 2021. gadam.

Galvenie realizējamie virzieni infrastruktūras attīstībai ir signālu uztveršanas un spektra analīzes iekārtu iegāde frekvenču joslai no 40 līdz 96 GHz, fiksētā monitoringa sistēmas funkcionalitātes attīstība, 24/7 radiomonitoringa uzlabošana un apkalpotās teritorijas paplašināšana, tajā skaitā jauna radiotorņa izbūve radiomonitoringa nepārtrauktības nodrošināšanai Liepājā un pilsētas apkārtējā teritorijā.

Galvenie realizējamie virzieni infrastruktūras attīstībai 2018. gadā ir:

- trīs mobilo laboratoriju (speciāli tehniski aprīkoti transportlīdzekļi) izbūve un nodošana ekspluatācijā;
- trīs ekspluatācijā esošo mobilo laboratoriju modernizācija un tehnisko uzlabojumu realizācija;
- jauna fiksētā radiomonitoringa punkta izveide radiomonitoringa nepārtrauktības nodrošināšanai Liepājā un pilsētas apkārtējā teritorijā;
- jaunu platjoslas monitoringa uztvērēju iegāde monitoringa sistēmas funkcionalitātes paplašināšanai un attīstībai.

4.3. Numerācijas datu bāzes turpmākā attīstība

2018. gadā plānots pabeigt jaunās numerācijas datu bāzes pirmās kārtas izstrādi saskaņā ar piešķirto finansējumu. Jaunas sistēmas ieviešanas 1.kārtai nepieciešamie līdzekļi ir piešķirti saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra sēdes protokola Nr.57 46.paragrāfu. Jaunās numerācijas datu bāzes realizējamās funkcionālās prasības ietver lietotāju pārvaldību, numuru reģistru un to izmantošanas veidus, kā arī lietotāju saskarni ar visām lietotāja lomai atbilstošajām darbībām. Tāpat tiks izveidoti pamata atskaišu veidi par numuru piešķiršanu un izmantošanu, kā arī publiski pieejamā informācijas nodrošināšana. Papildus tiks minimālā veidā nodrošināti pārvaldības funkciju administrēšanas rīki. Pirmajā kārtā tiek paredzēta arī visu datu migrācija no vecās numerācijas datu bāzes.

Lai nodrošināti pilnvērtīgu jaunas numerācijas datubāzes izveidošanu, pārskata periodā būtiski saņemt finansējumu 2.kārtas īstenošanai.

4.4. Komerpc pakalpojumu attīstība

Lai realizētu VAS ES stratēģijā noteiktos ienēmumus no komercpakalpojumiem, VAS ES turpinās darbu pie klientiem nepieciešamo mērījumu piedāvājuma sagatavošanas. Kā arī, tiks izstrādāts pārdošanas aktivitāšu plāns VAS ES izveidotai programmatūrai un tiks uzsāktas pārdošanas sarunas ar par radiofrekvenču spektra pārvaldību atbildīgajām institūcijām citās valstīs.

Turpināsies darbs pie Praktiskās ievirzes pētījumu projekta, kas top sadarbībā ar RTU, lai 2018. gada otrajā pusgadā iesniegtu projekta pieteikumu un 2019. gadā uzsāktu projekta realizāciju.

Tāpat VAS ES turpinās aktīvi līdzdarboties kā partneris projektos, kur savas kompetences ietvaros varēs nodrošināt nepieciešamās kompetences un infrastruktūru.

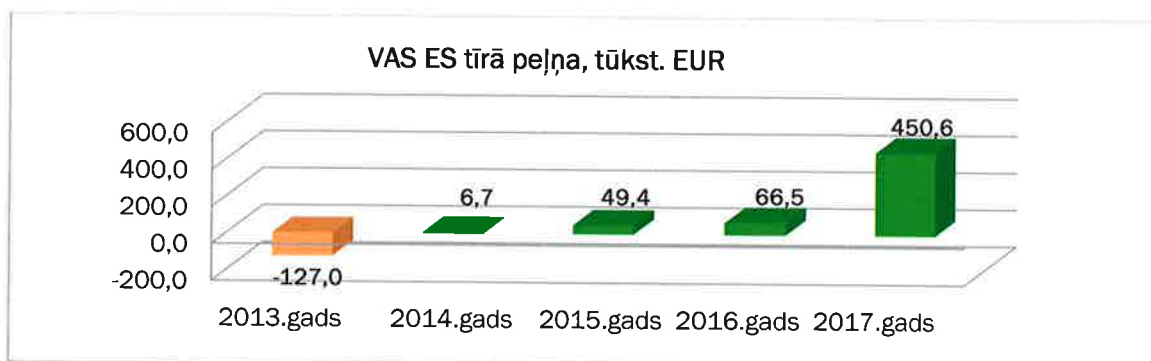
4.5. VAS ES publisko maksas pakalpojumu cenrādis

2018. gadā plānots pabeigt darbu pie priekšlikumu izstrādes Ministru kabineta noteikumu projektam "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 26. aprīļa noteikumos Nr. 255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis"" (turpmāk – Noteikumu projekts). Saskaņot šo projektu ar elektronisko sakaru nozares asociācijām - Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju, Latvijas Interneta Asociāciju un Latvijas Telekomunikāciju

Asociāciju, kā arī Satiksmes ministriju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un iesniegt saskaņotu projektu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai tālākai virzībai Ministru kabinetā. Plānotais Noteikumu projekta spēkā stāšanās termiņš - 2019. gada 1. janvāri.

5. Finanšu analīze

Sabiedrības neto apgrozījums ir 6 646,5 tūkst. EUR, kas salīdzinājumā ar 2016. gadu ir palielinājies par 1,9 %. Apgrozījuma pieaugums skaidrojams ar elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas ieņēmumu palielināšanos, pieprasījuma kāpumu pēc radioiekārtu tehnisko projektu saskaņošanas pakalpojumiem un ieņēmumu pieaugumu no komercpakalpojumu nodrošināšanas. Pārskata gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu par 61,0% palielinājušies arī pārējie uzņēmumu saimnieciskās darbības ieņēmumi (t.sk. ieņēmumi no telpu iznomāšanas, ieņēmumi no turpmākajā saimnieciskajā darbībā neizmantojamo pamatlīdzekļu atsavināšanas, procentu ieņēmumi u.c.). Līdz ar to 2017. gadu VAS ES noslēdza ar tīro peļņu 77,3 tūkst. EUR (pirms ieņēmumiem no atliktā UIN saistībām, ņemot vērā nodokļu reformu), kas ir par 16,2 % lielāka nekā iepriekšējā gadā (2016. gada tīrā peļņa 66,2 tūkst. EUR). Atbilstoši valstī veiktajām nodokļu reformām – pārskata gadā ieņēmumos atzīstama visa atliktā uzņēmuma nodokļa saistību summa 373,4 tūkst. EUR – līdz ar to kopējā pārskata gada tīrā peļņa ir 450,6 tūkst. EUR (skatīt 19.attēlu).

20. attēls

Bilances kopsumma 2017. gadā ir 12'851,7 tūkst. EUR un tā ir par 45,8 tūkst. EUR (0,4%) mazāka nekā pagājušā gadā, kas skaidrojams ar kreditoru samazināšanos.

Lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanas efektivitāti un kvalitāti, nepieciešama nepārtraukta Sabiedrības attīstība, līdz ar to katru gadu tiek ieguldīti līdzekļi tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanai un modernizācijai. Pārskata gadā ilgtermiņa ieguldījumu īpatsvars kopējā aktīvu summā sasniedzis 61,2%. Ilgtermiņa ieguldījumi palielinājušies par 514,2 tūkst. EUR, kas skaidrojams ar integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vides (USMA) ieviešanu.

Sabiedrības pašu kapitāls salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir palielinājies par 394,1 tūkst. EUR (4,2%) - un ir vienāds ar 9'696,8 tūkst. Palielinājums izveidojies, jo atbilstoši nodokļa reformām – visa atliktā nodokļa saistību summa EUR 373,4 tūkst. EUR apmērā atzīta pārskata gada ieņēmumos.

Īstermiņa kreditoru summa ir samazinājusies par 89,5 tūkst. EUR (9,4%), kas galvenokārt ir skaidrojams ar nodokļu saistību samazināšanos (nodokļi par darba samaksu decembrī daļēji samaksāti jau pārskata gadā).

Finanšu rādītāju analīze

Tā kā pārskata gadā Sabiedrība ir būtiski uzlabojusi savas finansiālās darbības rezultātu, strādājot ar peļņu 450,6 tūkst. EUR. apmērā (2017. gada kopējā tīrā peļņa ir EUR 450 616,00, ko veido pārskata gada tīrā peļņa EUR 77 252,00 un ieņēmumi no atliktā UIN saistībām atbilstoši izmaiņām likumdošanā EUR 373 364,00) - visi 2017. gada rentabilitātes rādītāji ir paaugstinājušies

salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu (skat. 2. tabulu). Rentabilitātes rādītāji ir palielinājušies arī neņemot vērā peļņas daļu, ko veido ieņēmumi no atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistībām.

2.tabula

➤ *Rentabilitātes rādītāji, %*

Rādītājs	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2016. g.	2017. g.
Bruto peļņas rentabilitāte	3,0	4,4	4,9	10,0	4,9
Realizācijas rentabilitāte, t.sk.:	-2,3	0,1	0,8	1,0	6,8
<i>realizācijas rentabilitāte no pārskata gada darbības</i>	-2,3	0,1	0,8	1,0	1,2
<i>realizācijas rentabilitāte no atliktā UIN saistību ieņēmumiem</i>	-	-	-	-	5,6
Aktīvu atdeve*, t.sk.:	-1,1	0,1	0,4	0,5	3,5
<i>aktīvu atdeve no pārskata gada darbības *</i>	-1,1	0,1	0,4	0,5	0,6
<i>aktīvu atdeve no atliktā UIN saistību ieņēmumiem *</i>	-	-	-	-	2,9
Pašu kapitālu atdeve, t.sk.:	-1,4	0,1	0,5	0,7	4,6
<i>pašu kapitālu atdeve no pārskata gada darbības</i>	-1,4	0,1	0,5	0,7	0,8
<i>pašu kapitālu atdeve no atliktā UIN saistību ieņēmumiem</i>	-	-	-	-	3,8
Pamatkapitāla atdeve, t.sk.:	-5,2	0,1	0,6	0,7	5,2
<i>pamatkapitāla atdeve no pārskata gada darbības</i>	-5,2	0,1	0,6	0,7	0,9
<i>pamatkapitāla atdeve no atliktā UIN saistību ieņēmumiem</i>	-	-	-	-	4,3

*mainīti visu gadu rādītāji atbilstoši formulai - tīrā peļņa pret aktīvu kopsummu procentos.

VAS ES likviditātes rādītāji norāda uz Sabiedrības spēju norēķināties par savām saistībām bez sarežģījumiem (skat. 3. tabulu).

3.tabula

➤ *Likviditātes rādītāji*

Rādītājs	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2016. g.	2017. g.
Kopējās likviditātes rādītājs	5,02	8,35	10,94	5,85	5,81
Absolūtās likviditātes rādītājs	4,38	7,20	9,72	5,05	4,65

Sabiedrība savu saistību segšanai un darbības finansēšanai izmanto savu kapitālu, par ko liecina arī maksāspējas rādītāji (skat. 4. tabulu).

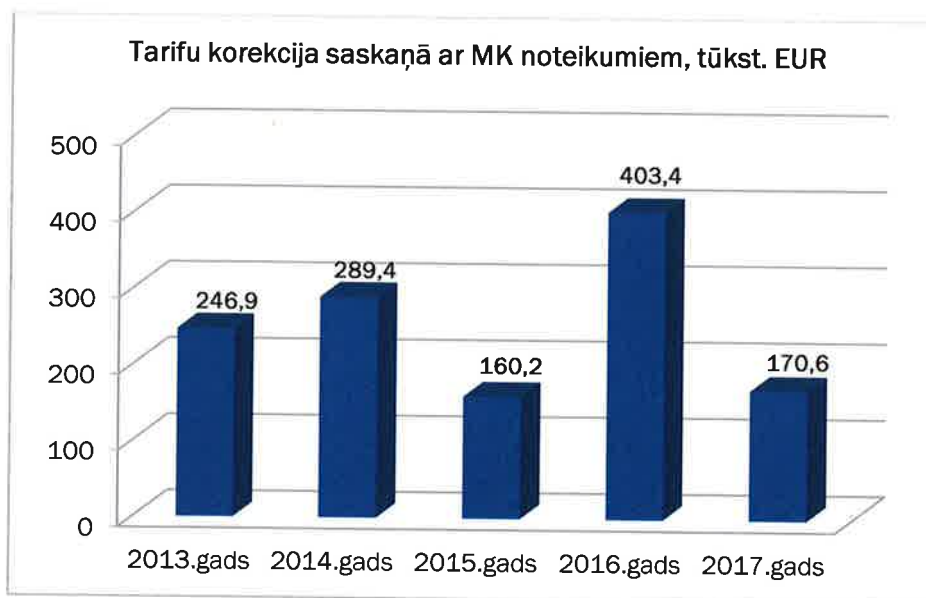
4.tabula

➤ *Maksāspējas rādītāji*

Rādītājs	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2016. g.	2017. g.
Saistību īpatsvars bilancē	10,97%	7,92%	8,08%	14,81	11,44
Saistību attiecības pret pašu kapitālu	0,14	0,10	0,10	0,21	0,15
Pašu kapitāla īpatsvars bilancē	77,85%	80,41%	80,28%	72,13%	75,45%

Finanšu informācija par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanu

Pārskata gadā elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu izmaksas ir 6'572,2 tūkst. EUR. VAS ES darbība tiek organizēta, tā, lai viennozīmīgi nodrošinātu, ka ieņēmumi no elektromagnētiskās saderības pakalpojumu sniegšanas tiek novirzīti tikai minēto pakalpojumu izmaksu segšanai. Ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) 12. panta 2.daļā noteikto, lai nodrošinātu EMS nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumu un izmaksu pilnīgu atbilstību - VAS ES pārskata gadā ir aprēķinājusi tarifu korekciju 170,6 tūkst. EUR apmērā (skat. 20.attēlu). Tarifu korekcija tiks veikta atbilstoši MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12. punktam. Pēc tarifu korekcijas aprēķina veikšanas - ieņēmumi par EMS nodrošināšanas pakalpojumiem pārskata gadā ir 6'572,2 tūkst. EUR (t.sk. pārskata gada EMS ieņēmumi 6'525,4 tūkst. EUR; izdevumu kompensācijas 13,3 tūkst. EUR; ieņēmumi no ilgtermiņa ieguldījumiem nomātajā pamatlīdzeklī 33,5 tūkst. EUR), kas pilnībā atbilst pakalpojuma nodrošināšanas izmaksām. Pārskata gada kapitālieguldījumi specializētajām EMS nodrošināšanas iekārtām, programmatūrām un monitoringa sistēmām kopā ir 400,2 tūkst. EUR.

21. attēls

Priekšlikums par pārskata gada peļņas izlietošanu

Saskaņā ar likuma "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2017., 2018. un 2019. gadam" 19. pantu - minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par 2017. pārskata gadu kapitālsabiedrībām, kurās visas kapitāla daļas tieši vai pastarpināti pieder valstij, nosaka un aprēķina 80 procentu apmērā no attiecīgās kapitālsabiedrības tīrās peļņas.

Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumiem Nr. 806 "Kārtība, kādā valsts kapitālsabiedrības un publiski privātās kapitālsabiedrības, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs),

prognozē un nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un veic maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu" – lēmumu par atšķirīgu peļņas sadali pieņem Ministru kabinets pēc valsts kapitāla daļu turētāja pamatota ierosinājuma.

VAS ES 2017. gada tīrā peļņa 450 616,00 EUR veidojas no divām daļām:

- 1) 77 252,00 EUR plānotā un prognozētā peļņa no 2017. gada darbības rezultāta;
- 2) 373 364,00 EUR neparedzēta peļņas daļa, kas izveidojusies, ņemot vērā Latvijas valstī veikto nodokļu reformu, kā rezultātā daudzu gadu garumā uzņēmuma veiktie aprēķini atliktā UIN saistībām nepilnā vienā gadā ir atzīstami pārskata gada ieņēmumos.

Ņemot vērā esošās VAS ES uzturētās Numerācijas datubāzes darbības būtiskos riskus, nepieciešama nekavējoša jaunas Numerācijas datubāzes izstrāde. VAS ES esošo valsts informācijas sistēmu Numerācijas datubāzi izveidoja 2005. gadā par saviem līdzekļiem, un šobrīd datubāze ir vairāk nekā 10 gadus veca. Numerācijas datubāzes uzturēšana ir valsts pārvaldes funkcija, kas VAS ES ir deleģēta ar Elektronisko sakaru likumu. Jaunas Numerācijas datubāzes izveidošanai VAS ES ir pieprasījusi līdzekļus no valsts budžeta, bet līdz šim brīdim nepieciešami līdzekļi nav piešķirti. VAS ES 2015. gadā veica numerācijas datubāzes funkcionālo un drošības auditu, kā rezultātā tika sagatavots detalizēts atzinums, kurā secināts, ka numerācijas datubāze ir morāli un fiziski novecojusi, tās izstrādes tehnoloģijas ilgstoši vairs netiek attīstītas, tādējādi nav iespējams atjaunināt un uzturēt programmatūru, kas rada būtiskus drošības un funkcionalitātes riskus numerācijas datubāzes darbībai. Ņemot vērā veiktā audita rezultātus, jaunas datubāzes izveidošanas izmaksas ir aptuveni 225 000 EUR t.sk. PVN.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 14. novembra sēdes protokollēmuma Nr.57 46.§ Ministru kabinets saglabāja 2016.gada peļņas daļu 56 530,10 EUR apmērā VAS ES rīcībā – jaunas Numerācijas datubāzes 1.kārtas izstrādei.

Līdz ar to, VAS ES nepieciešams lūgt valsts kapitāla daļu turētāju vērsties Ministru kabinetā ar priekšlikumu saglabāt VAS ES 2017. gada tīrās peļņas daļu 168 470,00 EUR apmērā (konkrēts apmērs tiks precizēts pēc iepirkuma veikšanas) VAS ES rīcībā, līdzekļus novirzot Numerācijas datubāzes 2.kārtas izstrādei. Tādējādi tiktu nodrošināts nepieciešamais finansējums valsts informācijas sistēmas Numerācijas datubāzes pilnvērtīgai atjaunināšanai un attiecīgi šim mērķim nebūtu jāparedz papildus līdzekļi no valsts budžeta, kā arī netiktu radīts papildus finansiālais slogs nozarē strādājošajiem komersantiem.

Ņemot vērā, ka peļņas daļa 373 364,00 EUR izveidojās neprognozētu ārējo normatīvo aktu izmaiņu rezultātā, nepieciešams lūgt akcionāru vērsties Ministru kabinetā ar priekšlikumu saglabāt atlikušo peļņas daļu VAS ES rīcībā – ieguldot minētos līdzekļus uzņēmuma pamatkapitālā – uzņēmuma vērtības palielināšanai un pakalpojumu kvalitātes pilnveidošanai. Ministru kabinetam pieņemot šādu lēmumu tiktu ievērots arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) noteiktais par ieņēmumu un izdevumu samērojāmību.

Pašreizējā pamatkapitāla vērtība: 8 721 583 EUR

Pamatkapitāla vērtība pēc palielinājuma veikšanas: 8 926 477 EUR

2017. gada kopējā tīrā peļņa: 450 616,00 EUR = 77 252,00 EUR (tīrā peļņa no pārskata gada darbības) + 373 364,00 EUR (ieņēmumi no atliktā UIN saistībām atbilstoši izmaiņām valsts likumdošanā).

Ņemot vērā iepriekšminēto, priekšlikums 2017. gada peļņas sadalei:

1. 20% no 77 252 EUR,00 EUR = 15 450,40 EUR - saglabāt kā VAS ES nesadalīto peļņu, līdzekļus novirzot uzņēmuma attīstībai (kapitālieguldījumu plāna īstenošanai);
2. 80% no 77 252 EUR,00 = 61 801,60 EUR iemaksāt valsts budžetā kā dividendi par valsts kapitāla izmantošanu - attiecīgi 0,0071 EUR par katru Sabiedrības akciju;
3. Peļņas daļu no atliktā UIN saistībām 373 364,00 EUR (nepieciešams Ministru kabineta akcepts):
 - 3.1. 168 470,00 EUR (konkrēts apmērs tiks precizēts pēc iepirkuma veikšanas) saglabāt VAS ES rīcībā, līdzekļus novirzot jaunas Numerācijas datubāzes 2.kārtai;
 - 3.2. atlikušo summu saglabāt VAS ES rīcībā, līdzekļus ieguldot VAS ES pamatkapitālā.

Pēc pārskata gada beigām Sabiedrībā nav notikuši nekādi notikumi, kas ietekmētu šī gada pārskata finanšu rādītājus.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
Finanšu nodaļas vadītāja /
Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
Ieva Pravorne

PEĻNAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINS PAR PERIODU NO 2017. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 31. DECEMBRIM

Klasificēts pēc izdevumu funkcijas

	Piezīmes numurs	2017	2016
Neto apgrozījums	2	6 646 465	6 521 518
Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas	3	(6 323 749)	(5 869 367)
Bruto peļņa		322 716	652 151
Administrācijas izmaksas	4	(345 142)	(277 726)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	5	132 519	82 313
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	6	(26 557)	(370 580)
Procentu ieņēmumi	7	4 165	3 957
Procentu maksājumi	8	(111)	(69)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		87 590	90 046
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu		(10 338)	(44 179)
Peļņa pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas		77 252	45 867
Ieņēmumi no atliktā uzņēmumu nodokļa saistību atlikumu izmaiņām	26	0	20 639
Pārskata gada peļņa (pārskata gada darbība)		77 252	66 506
Ieņēmumi no atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistībām saskaņā ar likumdošanas izmaiņām*		373 364	0
Pārskata gada peļņa kopā		450 616	66 506

* Sagatavojot 2017.gada pārskatu, ir zināms, ka 2018.pārskata gadā ir spēkā uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā noteiktais jaunais uzņēmumu ienākuma nodokļa regulējums, kas izslēdz no bilances atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumus, kas attiecas uz atskaitāmajām pagaidu starpībām starp bilances aktīva vai pasīva posteņu vērtību finanšu pārskatā un to vērtību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām, kāda tā bija aprēķināta saskaņā ar iepriekšējo uzņēmumu ienākuma nodokļu regulējumu. Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumu Nr.775 (22.12.2015.) 35.¹ 3.punktu no bilances norakstītais atliktā nodokļa saistību atlikums atspoguļots pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Ieņēmumi no atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistībām saskaņā ar likumdošanas izmaiņām".

Pielikumi no 37. līdz 52. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Ģeme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
Finanšu nodaļas vadītāja /
Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
Ieva Pravorne

BALANCE 2017. GADA 31. DECEMBRĪ

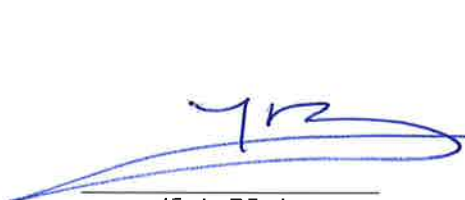
AKTĪVI

	Piezīmes numurs	31.12.2017.	31.12.2016.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi	9	521 872	302 301
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	10	384 480	0
Nemateriālie ieguldījumi kopā		906 352	302 301
Pamatlīdzekļi			
Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves	11	4 087 799	4 196 405
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	12	2 118 558	2 522 210
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	13	548 247	316 233
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	14	206 249	15 366
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	15	0	479
Pamatlīdzekļi kopā		6 960 853	7 050 693
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		7 867 205	7 352 994
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi			
Avansa maksājumi par krājumiem	16	504	523
Pārējie krājumi	17	1 921	1 429
Krājumi kopā		2 425	1 952
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi	18	288 476	134 592
Citi debitori	19	59 980	3 534
Nākamo periodu izmaksas	20	115 011	96 610
Uzkrātie ieņēmumi	21	532 213	526 571
Debitori kopā		995 680	761 307
Naudas līdzekļi	22	3 986 384	4 781 249
Apgrozāmie līdzekļi kopā		4 984 489	5 544 508
AKTĪVU KOPSUMMA		12 851 694	12 897 502

PASĪVI

	Piezīmes numurs	31.12.2017.	31.12.2016.
Pašu kapitāls			
Akciju kapitāls (pamatkapitāls)	23	8 721 583	8 721 583
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		524 640	514 664
Pārskata gada peļņa		450 616	66 506
Pašu kapitāls kopā		9 696 839	9 302 753
Uzkrājumi			
Citi uzkrājumi	24	1 684 694	1 684 694
Uzkrājumi kopā		1 684 694	1 684 694
Kreditori			
Ilgtermiņa kreditori			
Nākamo periodu ieņēmumi	25	612 071	589 136
Atliktā nodokļa saistības	26	0	373 364
Ilgtermiņa kreditori kopā		612 071	962 500
Īstermiņa kreditori			
No pircējiem saņemtie avansi	27	1 849	2 248
Norēķini ar piegādātājiem un darbuzņēmējiem	28	40 148	74 868
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	29	183 067	256 788
Pārējie kreditori	30	413 944	436 956
Nākamo periodu ieņēmumi	25	5 435	2 345
Uzkrātās saistības	31	213 647	174 350
Īstermiņa kreditori kopā		858 090	947 555
Kreditori kopā		1 470 161	1 910 055
PASĪVU KOPSUMMA		12 851 694	12 897 502

Pielikumi no 37. līdz 52. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

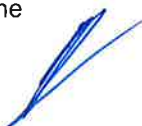

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
 Finanšu nodaļas vadītāja /
 Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
 Ieva Pravorne

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2017. GADA 31. DECEMBRĪ

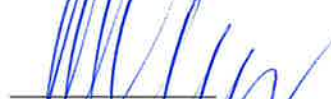
Sagatavots pēc netiešās metodes

	2017	2016
<i>Pamatdarbības naudas plūsma</i>		
Pārskata gada peļņa/zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa korekcijas	87 590	90 046
Korekcijas par:		
<i>Pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	847 832	770 464
<i>Nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas</i>	184 094	98 599
<i>Pamatlīdzekļu norakstīšanas rezultātu un izslēgto daļu</i>	0	122 442
<i>Uzkrājumu izmaiņām</i>	0	338 909
<i>Zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām</i>	1 120	1 357
<i>Procentu ieņēmumiem</i>	(3 810)	(3 886)
<i>Procentu izmaksas</i>	111	69
<i>Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas</i>	(56 250)	(25 637)
Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	1 060 687	1 392 363
Korekcijas par:		
<i>Izmaiņām krājumos</i>	(473)	3 034
<i>Izmaiņām debitoros</i>	(234 373)	(104 383)
<i>Izmaiņām kreditoros</i>	(45 043)	363 060
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	780 798	1 654 074
Samaksāti procenti	(111)	(69)
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	(88 356)	0
<i>Pamatdarbības neto naudas plūsma</i>	692 331	1 654 005
<i>Ieguldīšanas darbības naudas plūsma</i>		
Samaksātā nauda par pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādi un to izveidošanu	(1 546 136)	(2 108 509)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas	56 250	25 637
Saņemtie procenti	3 810	3 886
<i>Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma</i>	(1 486 076)	(2 078 986)
<i>Finansēšanas darbības naudas plūsma</i>		
Izmaksātās dividendes	0	(44 475)
<i>Finansēšanas darbības neto naudas plūsma</i>	0	(44 475)
<i>Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts</i>	(1 120)	(1 357)
<i>Pārskata gada neto naudas plūsma</i>	(794 865)	(470 813)
<i>Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata perioda sākumā</i>	4 781 249	5 252 062
<i>Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata perioda beigās</i>	3 986 384	4 781 249

Pielikumi no 37. līdz 52. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Ģeme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
Ieva Pravorne

PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS PAR PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2017. GADA 31. DECEMBRĪ

	Pamat- kapitāls	Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai zaudējumi	Pārskata gada peļņa vai zaudējumi	Pašu kapitāls kopā
31.12.2015.	<u>8 721 583</u>	<u>509 722</u>	<u>49 417</u>	<u>9 280 722</u>
2015. gada peļņas pārnesums uz iepriekšējā perioda rezultātiem	-	49 417	(49 417)	-
Izmaksātas dividendes par 2015.gadu	-	(44 475)	-	(44 475)
Pārskata gada peļņa	-	-	66 506	66 506
31.12.2016.	<u>8 721 583</u>	<u>514 664</u>	<u>66 506</u>	<u>9 302 753</u>
2016. gada peļņas pārnesums uz iepriekšējā perioda rezultātiem	-	66 506	(66 506)	-
Izmaksātas dividendes par 2016.gadu	-	-	-	-
Dividendes saglabāšana "Numerācijas datu bāzes" izveidei ¹	-	(56 530)	-	(56 530)
Pārskata gada peļņa	-	-	450 616	450 616
31.12.2017.	<u>8 721 583</u>	<u>524 640</u>	<u>450 616</u>	<u>9 696 839</u>

¹ Saskaņā ar Ministru kabineta 14.11.2017. protokollēmuma Nr. 56 46.paranāgrāfu un 11.12.2017. ārkārtas akcionāru sapulces Nr.4 lēmumu Nr.1 – par 85% no 2016. gada tīrās peļņas, t.i., 56 530,10 EUR saglabāšanu VAS "Elektroniskie sakari" rīcībā – jaunas valsts informācijas sistēmas "Numerācijas datubāze" izveides pirmajai kārtai.

Pielikumi no 37. līdz 52. lapai ir neatņemama šī finanšu pārskata sastāvdaļa.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:
Finanšu nodaļas vadītāja /
Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece
Ieva Pravorne

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMI

(1) Uzskaites un novērtēšanas metodes – vispārīgie principi

Pārskata sagatavošanas pamats

Gada pārskats ir sagatavots atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam" un MK noteikumiem Nr.775 "Par gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi".

Pielietotie grāmatvedības principi

Pārskata posteņi novērtēti atbilstoši šādiem grāmatvedības principiem:

- a) pieņemts, ka Sabiedrība darbosies arī turpmāk;
- b) izmantotas tās pašas novērtēšanas metodes, kas izmantotas iepriekšējā periodā;
- c) novērtēšana veikta ar pienācīgu piesardzību:
 - pārskatā iekļauta tikai līdz bilances datumam iegūtā peļņa,
 - ņemtas vērā visas paredzamās riska summas un zaudējumi, kas radušies pārskata periodā, vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tie kļuvuši zināmi laika posmā starp bilances datumu un pārskata sastādīšanas dienu,
 - ņemtas vērā visas vērtību samazināšanas un nolietojuma summas, neatkarīgi no tā, vai pārskata periods tiek noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;
- d) ņemti vērā ar pārskata periodu saistītie ieņēmumi un izmaksas neatkarīgi no maksājuma datuma un rēķina saņemšanas vai izrakstīšanas datuma. Izmaksas saskaņotas ar ieņēmumiem pārskata periodā;
- e) aktīva un pasīva posteņu sastāvdaļas novērtētas atsevišķi;
- f) norādīti visi posteņi, kuri būtiski ietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu, maznozīmīgie posteņi tiek apvienoti un to detalizējums sniegts pielikumā;
- g) pārskata perioda sākuma bilance sakrīt ar iepriekšējā gada slēguma bilanci;
- h) saimnieciskie darījumi pārskatā atspoguļoti, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis juridisko formu.

Pārskata periods un salīdzinošie rādītāji

Pārskata periods ir no 2017. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim.

Naudas vienību un ārvalstu valūtas pārvērtēšana

Finanšu pārskatā atspoguļotie rādītāji ir izteikti Latvijas oficiālajā valūtā – euro (EUR).

Visi monetārie aktīvu un pasīvu posteņi ārvalstu valūtā pārrēķināti euro pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) euro atsauces kursa pārskata gada pēdējā dienā (29.12.2017.) 1EUR= 1.19930 USD:

	29.12.2017.	30.12.2016.
USD	1.19930	1.05410

Ārvalstu valūtas kursu svārstību rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi ir atspoguļoti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā un naudas plūsmas pārskatā neto vērtībā.

Ilgtermiņa un īstermiņa posteņi

Ilgtermiņa posteņos uzrādītas summas, kuru saņemšanas, maksāšanas, vai norakstīšanas termiņi iestājas vēlāk par gadu pēc attiecīgā pārskata gada beigām. Summas, kas saņemamas, maksājamas vai norakstāmas gada laikā uzrādītas īstermiņa posteņos.

Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi un nemateriālie ieguldījumi tiek atzīti par aktīviem, ja:

- ir ticams, ka nākotnē no tā izmantošanas uzņēmumā ir sagaidāms saimnieciskais labums,
- tā lietderīgās kalpošanas laiks ir ilgāks, kā viens uzņēmuma parastās darbības cikls,
- tā izmaksas var ticami novērtēt.

Nemateriālie ieguldījumi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, kura tiek amortizēta aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi.

Pamatlīdzekļi ir uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu.

Nolietojums tiek aprēķināts aktīva lietderīgās izmantošanas laikā, izmantojot lineāro metodi. Nolietojumu aprēķina, sākot ar nākamo mēnesi pēc aktīvu ieviešanas ekspluatācijā vai iesaistīšanas saimnieciskajā darbībā. Ja ilgtermiņa aktīvi tiek pārdoti vai norakstīti, to sākotnējā vērtība un uzkrātais nolietojums tiek izslēgti no uzskaites, un ieņēmumi un izmaksas tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem ir noteiktas un piemērotas šādas nolietojuma likmes gadā:

Nr. p.k.	Kategorija	Amortizācijas likme 2017. gadā, %
1.	Ēkas, inženierbūves	5
2.	Stacionārās monitoringa sistēmas	7
3.	Spektra pārvaldības sistēmas programmatūra	10
4.	Mērinstrumentu vadības un radiomonitoringa programmatūra	10
5.	Mērlaboratorijas ar peilēšanas funkciju	10
6.	Portatīvās monitoringa iekārtas	12,5
7.	Autotransports/ Mērlaboratorijas bez pielēšanas funkcijas	14
8.	Mēraparatūra/Serveru tehnika un informācijas sistēmas	17
9.	Telefoncentrāle/Biroja aprīkojums, mēbeles, instrumenti/Pārējie pamatlīdzekļi/ Dator tehnika/ Datorprodukti (programmatūra, licences)	25
10.	Numerācijas resursu pārvaldības sistēma	33
11.	Sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	50

Iegādātie aktīvi, kuru sākotnējā vērtība nesasniedz 285,- EUR bez PVN iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējo vērtību veido iegādes cena, kā arī jebkuras tieši attiecināmas izmaksas aktīvu sagatavošanai darbam atbilstoši to paredzētajai lietošanai. Tādas izmaksas kā remonta un uzturēšanas izmaksas, kas rodas pēc pamatlīdzekļu nodošanas ekspluatācijā, tiek atspoguļotas peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Ja skaidri pierādāms, ka attiecīgo izmaksu rezultātā nākotnē tiks gūts ekonomiskais labums, kas pārsniedz sākotnēji noteikto aktīvu izmantošanas atdevi, šādas izmaksas tiek kapitalizētas kā nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu papildu vērtība. Sabiedrības aktīvi nav iekļauti vai apgrūtināti ar kādu citu aizņēmuma atmaksāšanas drošību.

Debitoru parādi

Debitoru parādi bilancē tiek uzrādīti atbilstoši sākotnējai vērtībai, atskaitot izveidotos uzkrājumus nedrošiem debitoru parādiem un aprēķinātos, bet nesaņemtos nokavējuma procentus.

Nauda un naudas ekvivalenti

Naudu un naudas ekvivalentus veido nauda banku norēķinu kontos, īstermiņa un termiņdepozīta noguldījumi, kuru sākotnējais dzēšanas termiņš nepārsniedz divpadsmit mēnešus.

Ieņēmumu atzīšana un neto apgrozījums

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12. punktam, saņemtā dotācija Numerācijas datu bāzes uzturēšanai, kā arī ieņēmumi no komercpakalpojumiem bez pievienotās vērtības nodokļa. Ieņēmumi uzrādīti pēc uzkrāšanas principa.

Uzkrājumi šaubīgajiem debitoriem

Ja debitors nav apmaksājis rēķinu divu mēnešu laikā pēc rēķinā norādīta samaksas termiņa beigām, to atzīst par šaubīgu debitoru un par attiecīgo summu veido uzkrājumus.

Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai

Stratēģiski svarīgu objektu, kuru neparedzētas bojā ejas vai būtisku bojājumu gadījumā (dabas stihijas, neparedzēti elektroniski bojājumi ekspluatācijas gaitā, ļaunprātīga bojāšana, zādzība) tiek pārtraukta sekmīga VAS ES funkciju nodrošināšana, operatīvai atjaunošanai - veido tehniskās rezerves uzkrājumus – tādejādi nodrošinot līdzekļus neparedzētu seku nekavējošai novēršanai.

Uzkrātās saistības

Uzkrātās saistības ir skaidri zināmas saistību summas pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem par pārskata gadā saņemtajām precēm un pakalpojumiem, par kurām bilances datumā vēl nav saņemts maksāšanai paredzēts attiecīgs attaisnojuma dokuments (rēķins). Šīs saistību summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā noteikto cenu un faktisko preču vai pakalpojumu saņemšanu apliecinošiem dokumentiem.

Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem

Saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķina katram darbiniekam atsevišķi, ņemot vērā katra darbinieka atvaļinājuma periodu, neizmantotās atvaļinājuma dienas uz pārskata gada beigām reizinot ar darbinieka vidējo izpeļņu, un norāda bilances postenī "Uzkrātās saistības".

Uzkrātie ieņēmumi

Norāda skaidri zināmās norēķinu summas ar pircējiem un pasūtītājiem par pakalpojumu sniegšanu pārskata gadā, attiecībā uz kuriem saskaņā ar līguma, vienošanās vai MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" nosacījumiem bilances datumā vēl nav pienācis maksāšanai paredzētā attaisnojuma dokumenta (rēķina) iesniegšanas termiņš. Šīs norēķinu summas aprēķina, pamatojoties uz attiecīgajā līgumā, vienošanās, MK 26.04.2016. noteikumos Nr.255 "Valsts akciju sabiedrības "Elektroniskie sakari" publisko maksas pakalpojumu cenrādis" noteikto cenu un faktisko pakalpojumu saņemšanu apliecinošiem dokumentiem.

Par uzņēmumu ienākuma nodokli

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Par pārskata periodu aprēķinātais nodoklis ir aprēķināts ievērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" prasības, nosakot ar nodokli apliekamo ienākumu un piemērojot likumā noteikto 15% nodokļa likmi.

Sagatavojot 2017.gada pārskatu, ir zināms, ka 2018.pārskata gadā ir spēkā uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā noteiktais jaunais uzņēmumu ienākuma nodokļa regulējums, kas izslēdz no bilances atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumus, kas attiecas uz atskaitāmajām pagaidu starpībām starp bilances aktīva vai pasīva posteņu vērtību finanšu pārskatā un to vērtību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām, kāda tā bija aprēķināta saskaņā ar iepriekšējo uzņēmumu ienākuma nodokļu regulējumu.

Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumu Nr.775 (22.12.2015.) 35.¹ 3.punktu no bilances norakstītais atliktā nodokļa saistību atlikums atspoguļots pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī "Ieņēmumi no atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistībām saskaņā ar likumdošanas izmaiņām".

Par pievienotās vērtības nodokli

Saskaņā ar izmaiņām likumā par „Pievienotās vērtības nodokli” sākot ar 2007. gada 1. janvāri „valsts pārvaldes (izpildvaras) funkcijām šā likuma normas netiek piemērotas”, sākot ar 2007. gada 1. janvāri pakalpojumiem, kurus VAS ES sniedz saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, pievienotās vērtības nodokļa likme netiek piemērota, kā arī iegādāto preču un pakalpojumu vērtības pievienotās vērtības nodokli iekļauj pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu sākotnējā vērtībā, attiecina uz izmaksām vai arī iekļauj krājumu vērtībā.

Notikumi pēc pārskata gada beigām grāmatvedības politikā

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijušas izmaiņas grāmatvedības politikā, kuru rezultātā šajā finanšu pārskatā būtu jāveic korekcijas vai kas būtu jāpaskaidro šajā finanšu pārskatā.

(2) Neto apgrozījums

Neto apgrozījums ir gada laikā aprēķinātie ieņēmumi no uzņēmuma pamatdarbības – pakalpojumu sniegšanas bez piešķirtajām atlaidēm, pievienotās vērtības nodokļa un tarifu korekcijas saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12. punktu, saņemtā dotācija Numerācijas datu bāzes uzturēšanai, kā arī ieņēmumi no komercpakalpojumiem bez pievienotās vērtības nodokļa.

Darbības veids	2017	2016
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu ieņēmumi	6 525 430	6 412 935
Dotācija Numerācijas datubāzes uzturēšanai	85 268	89 237
Ieņēmumi no radioiekārtu uzstādīšanas tehnisko projektu izskatīšanas un akceptēšanas	25 094	14 185
Citi pamatdarbības ieņēmumi (komercpakalpojumi)	10 673	5 161
Kopā	6 646 465	6 521 518

(3) Sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas

	2017	2016
Personāla izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	3 783 223	3 622 124
Uzkrāto atvaļinājumu izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	30 343	0
Iemaksas pensiju fondos	83 848	83 654
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	1 031 926	869 063
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	338 643	276 603
Telpu uzturēšanas un tehniskā atbalsta izmaksas	239 252	209 592
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	123 323	103 618
Komandējumu izmaksas	97 212	85 013
Mēraparatūras kalibrēšana, remonts un uzturēšanas izmaksas	65 010	36 575
Profesionālās apmācības un kvalifikācijas celšanas izmaksas	64 510	40 346
Dalības maksājumi starptautiskajās organizācijās	56 662	56 094
Nekustamā īpašuma nodoklis	49 925	8 243
Darbinieku apdrošināšanas izmaksas	49 112	47 884
Datortehnikas piederumu izmaksas	44 710	21 839
Telpu remonta materiāli un tehnisko iekārtu uzturēšanas izmaksas	40 687	32 031
Mazvērtīgā inventāra izmaksas	30 021	24 151
Sakaru pakalpojumu izmaksas	29 857	35 730
Kancelejas un saimniecības preču izmaksas	23 500	18 016
Juridisko konsultāciju un ekspertu pakalpojumu izmaksas	19 962	11 724
Numerācijas datu bāzes uzturēšanas izmaksas	19 458	22 660
Darba aizsardzības izmaksas	17 029	10 025
Starptautisko darba grupu, sanāksmju organizēšanas izmaksas	11 158	0
Informatīvā nodrošinājuma izmaksas	7 733	11 631
Valsts nodevas	973	64 136
Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos – izmaksu daļa	0	122 442
Pārējās sniegto pamatpakalpojumu izmaksas	65 672	56 173
Kopā	<u>6 323 749</u>	<u>5 869 367</u>

(4) Administrācijas izmaksas

	2017	2016
Personāla izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	291 298	240 663
Uzkrāto atvaļinājumu izmaksas (t.sk. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas)	65	0
Iemaksas pensiju fondos	1 367	1 375
Autotransporta (t.sk. apdrošināšanas) izmaksas	26 382	20 197
Komandējumu izmaksas	9 535	5 674
Revīzijas izmaksas	4 834	4 598
Bankas pakalpojumu izmaksas	1 355	1 141
Pārējās administrācijas izmaksas	10 306	4 078
Kopā	<u>345 142</u>	<u>277 726</u>

(5) Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi

	2017	2016
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārdošanas*	56 250	25 637
Ieņēmumi no telpu iznomāšanas	24 996	3 523
Ieņēmumi no komandējumu izdevumu kompensācijām	4 742	4 012
Ieņēmumi no komunālo izdevumu kompensācijām	0	11 888
Pārējie ieņēmumi	46 531	37 253
Kopā	<u>132 519</u>	<u>82 313</u>

* Informācija par peļņu vai zaudējumiem no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas

Ilgtermiņa ieguldījumu objekts	Bilances vērtība izslēgšanas brīdī	Atsavināšanas ieņēmumi	Atsavināšanas izdevumi	Peļņa vai zaudējumi no objekta atsavināšanas
Transportlīdzekļi (7 gab.)	0	56 250	800	55 450

(6) Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

	2017	2016
Semināru, pasākumu, sanāksmju un kopsapulču nodrošināšanas izdevumi	20 421	22 907
Zaudējumi no valūtas kursu svārstībām (neto)	1 120	1 357
Veselības apdrošināšanas norakstītā izdevumu daļa par darbiniekiem, ar kuriem pārtrauktas darba tiesiskās attiecības	595	1 482
Tehniskās rezerves uzkrājumu veidošana	0	338 909
Pārējās izmaksas	4 421	5 925
Kopā	<u>26 557</u>	<u>370 580</u>

(7) Procentu ieņēmumi

	2017	2016
Procenti par naudas līdzekļu atlikumiem banku norēķinu kontos un krājkontā	3 702	2 314
Ieņēmumi no depozītu noguldījuma procentiem	463	1 643
Kopā	<u>4 165</u>	<u>3 957</u>

(8) Procentu maksājumi

	2017	2016
Procentu maksājumi par uzņēmuma kredītkaršu izmantošanu	111	69
Kopā	111	69

NEMATERIĀLO IEGULDĪJUMU UN PAMATLĪDZEKĻU KUSTĪBAS PĀRSKATI

(9) - (10) Nemateriālo ieguldījumu kustības pārskats

	(9) Nemateriālie ieguldījumi	(10) Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	Kopā
Sākotnējā vērtība:			
Uz 31.12.2016.	4 070 517	0	4 070 517
iegādāts	403 665	384 480	788 145
Pārvietošana			0
Uz 31.12.2017.	4 474 182	384 480	4 858 662
Nolietojums:			
Nolietojums: uz 31.12.2016.	3 768 216	0	3 768 216
Aprēķinātais nolietojums	184 094		184 094
Nolietojums uz 31.12.2017.	3 952 310	0	3 952 310
Bilances vērtība:			
Bilances vērtība uz 31.12.2016.	302 301	0	302 301
Bilances vērtība uz 31.12.2017.	521 872	384 480	906 352

(10) Nemateriālo ieguldījumu izveidošana

	31.12.2017.	31.12.2016.
Integrētās pakalpojumu sniegšanas darba vides risinājuma izstrāde	384 480	0
Kopā	384 480	0

(11) – (15) Pamatlīdzekļu kustības pārskats

	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	Kopā
	Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves *	Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas*	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem *	
Sākotnējā vērtība:						
Uz 31.12.2016.	4 350 679	8 296 092	1 301 872	15 366	479	13 964 488
legādāts		109 548	357 047	291 397		757 992
Izslēgts		(595)	(223 618)			(224 213)
Pārvietošana	100 514	479		(100 514)	(479)	0
Uz 31.12.2017.	4 451 193	8 405 524	1 435 301	206 249	0	14 498 267
Nolietojums:						
Nolietojums:						
Uz 31.12.2016.	154 274	5 773 882	985 639	0	0	6 913 795
Aprēķināts	209 120	513 679	125 033			847 832
Izslēgts		(595)	(223 618)			(224 213)
Nolietojums						
Uz 31.12.2017.	363 394	6 286 966	887 054	0	0	7 537 414
Bilances vērtība:						
Bilances vērtība uz 31.12.2016.	4 196 405	2 522 210	316 233	15 366	479	7 050 693
Bilances vērtība uz 31.12.2017.	4 087 799	2 118 558	548 247	206 249	0	6 960 853

* Papildus pamatlīdzekļu atšifrējumus un skaidrojumus 11., 14. un 15.punktam skatīt 45. lpp.

(11) Nekustamie īpašumi: zemesgabali, ēkas un inženierbūves

Nr. p.k.	Nosaukums	Adrese	Kadastra numurs	Kadastra vērtība	Zemesgrāmatā ierakstīšanas datums	31.12.2017.			31.12.2016.
						Sākotnējā vērtība	Uzkrātais nolietojums	Atlikusī vērtība	Atlikusī vērtība
1.	Radio-monitoringa stacija – Imanta	Rīga, Slokas iela 171-70	01009105102	16 127	12.03.2004.	30 922	20 228	10 694	12 240
2.	Radio-monitoringa un peilēšanas punkts	Rīga, Valdlauču iela 5-66	01009173228	12 151	12.05.2010.	19 920	6 142	13 778	14 774
3.	Valmieras reģionālais punkts	Valmiera, Gaujas iela 7-34	96019000658	11 715	06.12.1999.	5 265	4 739	526	789
4.	Garāža	Rēzekne, Blaumaņa iela 4	0	0	0	1 281	1281	0	0
5.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.018*	01006210216	3 848	09.11.2012.	3 771	959	2812	3 001
6.	Garāža	Rīga, Kupriču iela 7 Nr.019*	01006210216	4 023	09.11.2012.	3 771	959	2812	3 001
7.	Administratīvā ēka	Rīga, Eksporta iela 5	0100110167	2 957 518	06.12.2016.	3 844 723	329 086	3 515 637	3 621 060
8.	Zeme zem administratīvās ēkas	Rīga, Eksporta iela 5	01000110167	330 820	06.12.2016	541 540	0	541 540	541 540
Kopā				3 336 229		4 451 193	363 394	4 087 799	4 196 405

*Mainīta adrese, iepriekšējā adrese – Rīga, Lubānas iela 139.

(14) Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas

	31.12.2017.	31.12.2016.
Mobilo mērlaboratoriju izveide	190 447	0
Radiofrekvenču uzraudzības sistēmas attīstība	11 373	11 373
Apkures sistēmas izbūve	4 429	0
Kondicionēšanas sistēmas izbūve	0	3 993
Kopā	206 249	15 366

(15) Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

	31.12.2017.	31.12.2016.
Pamatlīdzekļu un iekārtu iegāde	0	479
Kopā	0	479

(16) Avansa maksājumi par krājumiem

	31.12.2017.	31.12.2016.
Avansa maksājumi par mazvērtīgo inventāru, kancelejas precēm	504	523
Kopā	<u>504</u>	<u>523</u>

(17) Pārējie krājumi

	31.12.2017.	31.12.2016.
Degviela autotransporta bākās	1 921	1 429
Kopā	<u>1 921</u>	<u>1 429</u>

(18) Pircēju un pasūtītāju parādi

	31.12.2017.	31.12.2016.
Pircēju un pasūtītāju parādu uzskaites bruto vērtība	294 617	140 844
Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem*	(5 638)	(6 063)
Kavējuma nauda	(503)	(189)
Kopā neto vērtība	<u>288 476</u>	<u>134 592</u>

* Uzkrājumi nedrošiem debitoru parādiem

	31.12.2017.	31.12.2016.
Uzkrājumi perioda sākumā	6 063	5 796
Palielinājums	2 127	1 481
Samazinājums	(2 552)	(1 214)
Uzkrājumi perioda beigās	<u>5 638</u>	<u>6 063</u>

(19) Citi debitori

	31.12.2017.	31.12.2016.
Uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaxsa	33 839	0
Norēķini par pamatlīdzekļu atsavināšanu	8 750	0
Norēķini ar avansu norēķinu personām	17	23
Pārējo debitoru neto vērtība, t.sk.:	17 374	3 511
▪ Pārējo debitoru bruto vērtība	17 374	4 025
▪ Kavējuma nauda	0	(514)
Kopā neto vērtība	59 980	3 534

(20) Nākamo periodu izmaksas

	31.12.2017.	31.12.2016.
Dalības maksa starptautiskajās organizācijās	55 353	45 312
Darbinieku veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas izmaksas	27 208	27 564
Programmatūru nodrošinājums	8 639	7 465
Autotransporta apdrošināšanas izmaksas	4 373	1 881
Komandējuma izdevumi	1 766	4 399
Pārējās nākamo periodu izmaksas	17 672	9 989
Kopā	115 011	96 610

(21) Uzkrātie ieņēmumi

	31.12.2017.	31.12.2016.
Uzkrātie ieņēmumi par sniegtajiem pakalpojumiem	531 858	526 500
Uzkrātie procenti par depozītnoguldījumu	355	71
Kopā	532 213	526 571

(22) Naudas līdzekļi euro un ārvalstu valūtā, kas konvertēti euro pēc Eiropas Centrālās bankas kursa uz 29.12.2017.

Sadalījums pa valūtām:	31.12.2017.	31.12.2016.
Norēķinu konts un krājkonts euro	3 084 891	3 880 010
Norēķinu konts USD	1 493	1 239
Depozīta noguldījums euro *	900 000	900 000
Kopā	<u>3 986 384</u>	<u>4 781 249</u>

*Noguldījuma termiņš 10.08.2017.-09.08.2018.

(23) Pamatkapitāls

	31.12.2017.	31.12.2016.
Pamatkapitāls	8 721 583	8 721 583
Kopā	<u>8 721 583</u>	<u>8 721 583</u>

VAS „Elektroniskie sakari” reģistrētais pamatkapitāls ir 8 721 583,- euro, kas ir sadalīts 8 721 583 parastajās akcijās, kuru turētāja pārskata gadā ir VARAM (atbilstoši MK 07.01.2011. rīkojumam Nr.6). Katras akcijas nominālvērtība ir 1 (viens) euro.

(24) Citi uzkrājumi

	31.12.2017.	31.12.2016.
Uzkrājumi tehniskās rezerves izveidošanai	1 684 694	1 684 694
Kopā	<u>1 684 694</u>	<u>1 684 694</u>

(25) Nākamo periodu ieņēmumi

	31.12.2017.	31.12.2016.
Ieņēmumi par pakalpojumiem, kas attiecas uz nākamajiem pārskata periodiem, tai skaitā:	617 506	591 481
▪ ilgtermiņa daļa	612 071	589 136
Ilgtermiņa ieguldījumi Eksporta iela 5, Rīgā*	555 492	588 990
Numerācijas datubāzes izveides 1.kārtai (saglabātā dividende par 2016.g.)	56 530	0
Elektromagnētiskās saderības nodrošināšana	49	146
▪ īstermiņa daļa	5 435	2 345
Kopā	<u>617 506</u>	<u>591 481</u>

* Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajā pamatlīdzeklī (ēka Eksporta ielā 5, Rīgā) par kuru daļu atbilstoši noslēgtajai vienošanās tika samazināts VAS ES veicamais maksājums par ēkas iegādi un kas uz ēkas iegādes brīdi bija atzīti izmaksās. Šī vērtība norakstīsies 16,5 gadu laikā (ēkas lietderīgās kalpošanas laiks).

(26) Atliktā nodokļa saistības

	2017	2016
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada sākumā	373 364	394 003
Atliktā nodokļa izdevumi vai ieņēmumi pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā	0	(20 639)
Pārskata gada ieņēmumos atzīstamā daļa atbilstoši izmaiņām likumdošanā	(373 364)	0
ATLIKTĀ UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKĻA SAISTĪBAS PĀRSKATA GADA BEIGĀS	<u>0</u>	<u>373 364</u>

Atliktā nodokļa saistības Sabiedrībā aprēķinātas no pagaidu atšķirībām starp aktīvu bilances vērtībām un to vērtībām uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķina mērķiem:

	2017*	2016
Bruto atliktā nodokļa saistības – pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu amortizācijas pagaidu atšķirība – 15%	-	424 200
Bruto atliktā nodokļa aktīvi – pārnesamie zaudējumi UIN deklarācijā (pārskata gada beigās) – 15%	-	0
Bruto atliktā nodokļa aktīvi – uzkrājumu palielinājums – 15%	-	(50 836)
ATLIKTĀ UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKĻA SAISTĪBAS PĀRSKATA GADA BEIGĀS	<u>0</u>	<u>373 364</u>

*Netiek aprēķināts atbilstoši izmaiņām nodokļu likumdošanā.

(27) No pircējiem saņemtie avansi

	31.12.2017.	31.12.2016.
Saņemtie avansi par elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumiem	1 849	2 244
Pārējie saņemtie avansi	0	4
Kopā	<u>1 849</u>	<u>2 248</u>

(28) Norēķini ar piegādātājiem un darbuņēmējiem

	31.12.2017.	31.12.2016.
Norēķini par pamatlīdzekļu un preču piegādi	5 925	11 250
Norēķini par kondicionēšanas sistēmas izbūvi	9 652	0
Pārējie norēķini ar piegādātājiem un darbuņēmējiem	24 571	63 618
Kopā	<u>40 148</u>	<u>74 868</u>

(29) Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Nodokļa veids	Atlikums 31.12.2016.	Aprēķināts pārskata gadā	Korekcija pārskata gadā	Samaksāts pārskata gadā	Atlikums 31.12.2017.
Pievienotās vērtības nodoklis	(22 311)	(64 881)		80 526	(6 666)
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	(189 029)	(1 107 946)	25	1 188 027	(108 923)
Iedzīvotāju ienākumu nodoklis	(1 235)	(637 623)		571 436	(67 422)
Nekustamā īpašuma nodoklis	0	(49 925)		49 925	0
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	(32)	(395)		427	0
Dabas resursu nodoklis	(2)	(76)		22	(56)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(44 179)	(10 338)		88 356	33 839
	(256 788)	(1 871 184)	25	1 978 719	(149 228)
Nodokļu saistības	(256 788)				(183 067)
Nodokļu pārmaksa	0				33 839

(30) Pārējie kreditori

	31.12.2017.	31.12.2016.
Norēķini par tarifu korekciju saskaņā ar MK 26.04.2016. noteikumu Nr.255 5. un 12.punktu, tajā skaitā	176 689	409 201
▪ <i>par pārskata periodu</i>	170 640	403 390
▪ <i>par iepriekšējiem periodiem</i>	6 049	5 811
Norēķini par darba samaksu	229 963	10 235
Norēķini par iemaksām pensiju fondos	0	7 004
Norēķini ar avansu norēķinu personām	368	5 021
Pārējie kreditori	6 924	5 495
KOPĀ	<u>413 944</u>	<u>436 956</u>

(31) Uzkrātās saistības

	31.12.2017.	31.12.2016.
Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaidinājumiem un VSAOI	183 543	153 135
Pārējās uzkrātās saistības	30 104	21 215
Kopā	<u>213 647</u>	<u>174 350</u>

(32) Uzņēmumā nodarbināto personu skaits

	2017	2016
Vidējais uzņēmumā nodarbināto personu skaits*	<u>92</u>	<u>90</u>

* t.sk. darbinieki, valde, nodarbinātie saskaņā ar uzņēmuma līgumu.

Informācija par vidējo nodarbināto skaitu sadalījumā pa kategorijām

	2017	2016
Valdes locekļi	3	3
Pārējie nodarbinātie	89	87

(33) Personāla izmaksas

	2017	2016
Atalgojums	3 307 826	3 141 685
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	766 695	721 102
Kopā	<u>4 074 521</u>	<u>3 862 787</u>

(34) Atbildība valdes locekļiem par pārskata gadu

	Atbildība	VSAOI
Valdes locekļi	190 188	43 230
Kopā	<u>190 188</u>	<u>43 230</u>

(35) Informācija par zvērinātu revidentu sniegtajiem pakalpojumiem pārskata gadā

	2017	2016
Gada pārskata pārbaudes izmaksas	4 834	4 598
Kopā	<u>4 834</u>	<u>4 598</u>

(36) Izsniegtās ķīlas un garantijas

Sabiedrībai nav izsniegtu ķīlu, garantiju vai galvojumu trešajām personām. Aktīvi nav apgrūtināti un ir Sabiedrības īpašumā.

(37) Notikumi pēc pārskata gada beigām

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši nekādi notikumi, kuru rezultātā šajā finanšu pārskatā būtu jāveic korekcijas vai kuri būtu jāpaskaidro šajā finanšu pārskatā.

Jānis Bārda
Valdes priekšsēdētājs

Vija Gēme
Valdes locekle

Kaspars Paupe
Valdes loceklis

Finanšu pārskatu sagatavoja:

Finanšu nodaļas vadītāja /

Atbalsta funkciju nodrošinājuma departamenta direktora vietniece

Ieva Pravorne

SIĀ REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS

SIĀ "Revidents un grāmatvedis". Zvērinātu revidentu komercsabiedrības licence Nr. 30. Vienotais reģistrācijas numurs 40003402878. Juridiskā adrese: Rīgā, Lībaģu ielā 14, LV-1002. Tālr. 67220449, mob. 29222562, fakss 67233038, e-pasts: s.vilcane2@gmail.com

Neatkarīgu revidentu ziņojums

Valsts AS "Elektroniskie sakari" dalībniekam

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu

Esam veikuši Valsts AS "Elektroniskie sakari" ("Sabiedrība") pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata no 32. līdz 52. lapai revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- bilanci 2017. gada 31. decembrī,
- peļņas vai zaudējumu aprēķinu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī,
- pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Valsts AS "Elektroniskie sakari" finansiālo stāvokli 2017. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu ("Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums").

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumam ("Revīzijas pakalpojumu likums") mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Sabiedrības vadība. Citu informāciju veido:

- informācija par Sabiedrību, kas sniegta pievienotā gada pārskata 4. lapā,
- vadības ziņojums, kas sniegts pievienotā gada pārskatā 6. - 31. lapā.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par tāda finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskata sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskata struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskats patiesi atspoguļo pārskata pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

SIA „REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS”

Zvērinātu revidentu komercsabiedrība /licence Nr. 30/

Sandra Vilcāne

Zvērināta revidente /sertifikāts Nr. 30/, valdes locekle

Rīga, Latvija

2018.gada 9. aprīlī